

I. čtvrtletí 1965

KRISTUS

V CELÉM PÍSMU SV.

ÚVOD

Bůh zvěstoval světu příchod Vykupitele z hříchu. Činil tak jednak skrze patriarchy a proroky, a jednak v předobrazech a symbolech. Dlouhá řada inspirovaných proroků poukazovala na příchod Toho, který je „touhou všech věků“.

Vyčerpávající studium biblických odkazů na Krista v celém Písmu sv. zahrnuje biblickou historii, symboly, symbolická jména, místa a osoby. Omezíme se proto na několik volně vybraných obrazů Krista, které se nacházejí na posvátných stránkách bible.

Celým Písmem sv. probíhá jasná řada obrazů Krista, který měl přijít, a Krista, který se má po druhé zjevit ve slávě. Zaslíbení prvního adventu, z nichž některá budeme studovat v těchto úkolech, se již naplnila. Zrovna tak se naplní i zaslíbení o druhém příchodu Páně. Některá proroctví předpovídají současně první i druhý advent.

Postoj Ježíše k Písmu svatému

Zlatý verš: Luk. 24, 27.

Cílem tohoto úkolu je poznat postoj Pána Ježíše k celému Písmu včetně proroctví a zjistit, jak Spasitel uplatňoval mesiášská proroctví na sebe.

Ježíš studoval Písma ve svém dětství, v době dospívání i v mužném věku. Jako malé dítě byl na klíně matky denně vyučován z prorockých svitků. Časné jitro i večerní červánky byly v jeho mládí svědkem toho, jak na úpatí hory nebo pod stromy v lese trávil tichou modlitební chvíli a studoval slovo Boží. Doba jeho kazatelské činnosti svědčí o jeho znalostech, které získal studiem Písma. Ježíš získával poznání, které je i nám přístupné. Jeho předivná myšlenková i duchovní síla vydává svědectví o hodnotě bible.

JEŽÍŠOVA ÚCTA K PÍSMU SVATÉMU

1. Jakou důležitost připisoval Ježíš naučením Mojžíše v jednom ze svých podobenství? Luk. 16, 31.

Ježíšovo podobenství o Bohotělu a zrcadle.

Mojžíšovi bylo dopřáno sledovat dopředu proud času a vidět první příchod Spasitele. Viděl život, dílo a smrt Ježíše. Viděl, jak evangelium roznesené po celém světě vrcholí ve zřízení království Božího. Jeho spisy nesou proto zvláštní svědectví o Pánu Ježíši Kristu. „Ale nepovstal více prorok v Izraeli podobný Mojžíšovi, kteréhož by tak znal Hospodin tvář v tvář.“ 5. Mojž. 34, 10.

2. Kterými slovy spojoval Ježíš víru v Mojžíše s vírou v něj samého? Jan 5, 46. 47.

Tímto byl základ židovské nevěry odhalen a rozhovor končí tím, že nad Židy je vysloveno odsouzení. Toto odsouzení nevyslovuje Ježíš, ale jejich vlastní Písma a jejich vlastní zvolený zástupce.

3. Na která Písma se odvolával Ježíš a o kterých jejich zvláštních rysech se zmiňoval, když chtěl po zmrtvýchvstání posílit víru dvou učedníků? Luk. 24, 27.

Vykládal jim ze všech proroků ta Písma, která výrazně svědčila o něm. Spasitel mluvil skrze všechny proroky. „Duch Kristův, který byl v nich, předpovídal o utrpeních Kristových a o veliké za tím slávě.“ 1. Petr. 1, 11.

JEŽÍŠOVO SPOLEHNUTÍ NA MOC SLOVA BOŽÍHO

4. V kterých třech bodech pokoušel satan Pána Ježíše? Mat. 4, 3. 6. 9.

„Jsi-li Syn Boží, ať kamení toto chlebové jsou.“ Pokušitel tvrdí, že takovýto čin tvůrčí moci byl by definitivním důkazem božství. Tím by byl spor ukončen.

„Jsi-li Syn Boží, spustiž se dolů: nebo psáno jest, že andělům svým přikázal o tobě, a na ruce uchopí tebe, abys někde o kámen nohy své neurazil.“ Mat. 4, 6.

Satan uvedl Ježíše na vysokou horu a způsobil, že království světa šla ve vsí své slávě před ním jako panorama. Slunce ozařovala města s chrámy, mramorové paláce, úrodná pole a vinice plné plodů. Stopy zla byly ukryty. Zraky Ježíšovy, které znaly donedávna jen sklíčenost a osamocení, hleděly nyní na obraz nevidané krásy. Pak bylo slyšet hlas pokušitele: „Toto všechno tobě dám, jestliže padna, budeš mi se klaněti.“

5. Které tři odpovědi dal Ježíš? Mat. 4, 4. 7. 10.

Ježíš odpíral ďáblu slovy Písma: „Psánoť jest.“ Slovo Boží bylo pro něj zbraní v každém pokušení.

6. Z kterého zdroje čerpal Spasitel tyto odpovědi? Mojž. 8, 3; 6, 16. 13. 14.

Ježíš neměl žádnou formální rabínskou výchovu. Měl však rozsáhlou a v srdci zakořeněnou znalost Písma. Užaslí Židé se tázali jeden druhého: „Kterak tento písmo umí, neučiv se?“ Jan 7, 15. Měl možnost získat poznání jako my. Jeho vnitřní vztah k Písmu dokazuje, jak pilně se oddal ve svém mládí studiu slova Božího.

Písma Starého zákona byla jeho stálým studiem a slova „Psánoť jest“ byla stále na jeho rtech. Zdá se, že Ježíš znal Písmo od začátku do konce a předkládal je v jejich pravém významu.

7. Co je velkým ústředním thematem proroků ze starodávna? Jan 5, 39; Skut. 10, 43.

JEŽÍŠ UŽIVÁ SVĚRÁZNÝCH MÍST PÍSMÁ

8. Jmenujme některé z velkých starozákonních mužů, kterým bylo dáno vidět záblesk Mesiáše! Mat. 22, 45; Jan 5, 46; 8, 56.

Tato slova našeho Spasitele jsou dostatečným důvodem k tomu, abychom jej hledali ve Starém zákoně, a jsou také potvrzením pravdy Písma samého. Odvolává se na dvacet starozákonních charakterů. Cituje z devatenácti různých knih.

9. Které mesiášské proroctví použil Ježíš na sebe? Luk. 4, 16—21; Izai. 61, 1. 2.

Když byl v synagoze přítomen rabín, očekávalo se, že bude mít kázání. Kterýkoliv Izraelita mohl předčítat z proroků. Oné soboty byl Ježíš požádán, aby se účastnil služby slova. Ježíš stál před lidem jako živý výklad proctví, která svědčila o něm. Vysvětloval přečtená slova, mluvil o Mesiáši jako o zastánci utlačovaných, vysvoboditeli zajatých, uzdravovateli skříččených. Mluvil o něm jako o lékaři, který navrácuje zrak slepým a zjevuje světu světlo pravdy. Vlivný způsob a předivný smysl jeho slov zmocnil se posluchačů silou, kterou doposud nikdy nepocítili. Příliv Božího vlivu odstranil každou překážku. Jako Mojžíš, i oni viděli Neviditelného. Jejich srdce byla dotčena Duchem svatým a oni odpovídali horlivým „amen“ a chválili Pána.

10. Které místo z Izaiáše citoval Ježíš, když vysvětloval učedníkům, že brzy zemře za hříchy světa? Luk. 22, 37; Izai. 53, 11. 12.

Kristovo umístění mezi lotry mělo naznačit, že byl považován za největšího přestupníka. Takto se naplnilo Písmo: „S přestupníky počten jest.“ Izai. 53, 12.

Když se přibližovalo ukřižování, Kristus užíval mesiášských proctví zvláště slavnostně. „Aj, vstupujeme do Jeruzaléma a naplní se všecko Synu člověka to, což psáno jest skrze proroky.“ Luk. 18, 31.

V noci, kdy byl zrazen, odvolával se Ježíš třikrát na naplnění proctví. Mat. 26, 31. 53. 54; Mar. 14, 48. 49. Tři ze sedmi zvolání na kříži byla založena na slovech Písma a Spasitel zemřel se slovy Písma na rtech.

JEŽÍŠ SI JE VĚDOM, ŽE SE NA NĚM NAPLNILO PROROCTVÍ

11. Kterého proroka citoval Ježíš před svým pokořením? Jaký účinek mělo mít toto pokoření? Mat. 26, 31; Zach. 13, 7.

12. Jakého známého výroku používal Ježíš, když chtěl zdůraznit, že se naplnilo proroctví? Mar. 14, 48. 49.

„Ale aby se naplnila písma!“ Tohoto výrazu používal Ježíš v souvislosti s proroctvími o jeho nastávajícím utrpení a smrti. On znal dobře proroctví Žalmu 22, 6. 7 a Izaiáše 53, 7 a dával jim mesiášský význam. U Lukáše 22, 37 se odvolává na Izaiáše 53, 12: „To písmo se ještě naplniti musí na mně.“ U Lukáše 24, 44, kde je řeč o takových proroctvích všeobecně, řekl po svém vzkříšení: „Musí se naplniti všecko.“

13. Kterými přísnými slovy zdůrazňoval Kristus důležitost víry v mesiášské proroctví? Luk. 24, 25. 26; Zach. 13, 7.

Výraz „nesmyslní“ znamená nedůstojný nedostatek chápání. Počav od Mojžíše, který je skutečnou alfou biblické historie, Kristus vysvětloval z celého Písma věci, které svědčily o něm. Kdyby se jim byl zpočátku dal poznat, jejich srdce by byla bývala spokojená. Naplnění radostí nebyli by lačněli po dalším. Bylo však pro ně nutné, aby porozuměli svědectví o něm, jak jsou obsažená v předobrazech a proroctvích starozákonních. Na nich měla být vybudována jejich víra. Kristus nevykonal žádný zázrak, aby je přesvědčil. Jeho prvním dílem bylo vykládat Písma. Oni se dívali na jeho smrt jako na zmaření všech svých nadějí. Ježíš jim však nyní z proroků ukázal, že to je nej-mocnější důkaz pro jejich víru.

K p ř e m ý š l e n í : Které z uvedených proroctví je pro tebe nejdůležitější? Zamysli se nad učedníky jdoucími do Emauz, nad příčinou jejich zklamání a nad důvodem jejich znovu získané radosti!

Svědectví Nového zákona o Mesiášském proroctví

Zlatý verš: Skut. 2, 36.

V minulém úkole jsme studovali ta místa v bibli, kde Kristus zaujímá postoj k proroctvím, která o něm svědčila.

Nyní si chceme povšimnout, jakou důležitost připisovali apoštolé a novozákonní pisatelé starozákonním proroctvím. Mesiášská proroctví jsou ta, která nás učí o Mesiáši.

Učedníci a evangelisté nepřijali Ježíše jen proto, že „očima svými viděli jeho velebnost“, ale též proto, že jeho narození, dílo, smrt, vzkříšení a nanebevstoupení byly naplněním proroctví. Z toho důvodu také v plné jistotě přijali jeho předpovědi o druhém příchodu k soudu. Petr prohlašuje: „Mámeť přepevnou řeč prorockou.“

Jestliže Kristus a jeho apoštolé tak bezvýhradně přijali prorocký obraz Mesiáše, pak i my máme důvod k tomu, abychom mu důvěřovali.

SVĚDECTVÍ O LETNICÍCH

1. Která slova Petrova dokazují jeho víru, že o letnicích se naplnilo starozákonní proroctví? Skut. 2, 16. 17.

V odpověď na obvinění kněží (že věřící jsou opilí) Petr ukázal, že tento projev je přímým naplněním proroctví Joele. V něm prorok předpovídal, že takováto moc bude seslána na lidi, aby je uschopnila pro zvláštní dílo.

2. Na kterou starozákonní předpověď myslel Petr, když mluvil o Kristově ukřižování, zmrtvýchvstání a nanebevstoupení na pravici Boží? Skut. 2, 23—27; Žalm 16, 8—10.
3. Která další Davidova slova použil Petr, aby dokázal, že Ježíš Nazaretský je Pánem i Kristem? Skut. 2, 34—36; Žalm 110, 1. 2.

V novozákonních dobách Ješua (Ježíš) bylo běžné jméno, které dávali Židé svým chlapcům. Ono vyjadřovalo víru rodičů v Boha a v zaslíbení Toho, který měl přinést spasení Izraeli. Anděl Gabriel poučil Josefa, aby nazval prvorozené dítě tímto jménem. Jako důvod udal: „Onť zajisté vysvobodí lid svůj od hříchů jejich.“ (Mat. 1, 21.) „Kristus“ nebylo osobní jméno Pána Ježíše, když byl na této zemi. Byl to titul, který jej označoval jako Toho, v němž se naplnilo starozákonní zaslíbení a proroctví. Pro lidi, kteří v něj věřili jako v poslaného od Boha, byl Kristem - Mesiášem. U Matouše 1, 18; 16, 20; u Marka 1, 1 dvě jména pohromadě — Ježíš a Kristus — znamenají vyznání víry, že Ježíš z Nazareta, syn Marie, je skutečně Kristem neboli Mesiášem. (Mat. 1, 1; Skut. 2, 38.)

Jméno Kristus znamená Mesiáš, Pomazaný (Jan 1, 42). V něm se pojily nejvyšší úřady staré smlouvy: prorok (1. Král. 19, 16), kněz (3. Mojž. 8, 12) a král (1. Sam. 10, 1). Stal se cestou spasení. Titul Pán pochází z Žalmu 110, 1, z něhož cituje ap. Petr. Představuje Ježíše jako vítěze.

SVĚDECTVÍ POKRAČUJÍCÍ PO LETNICÍCH

4. Jaký vztah byl podle slov Petrových mezi Bohem Abraháma, Izáka, Jákoba a mezi Ježíšem, kterého zabili Židé? Skut. 3, 13—15.

Když Ježíš zemřel, kněží se domnívali, že se již mezi lidem nebudou dít žádné zázraky, že vzrušení pomine a lid se opět navrátí k tradicím. Avšak hle! Učedníci konali divy dál a lid byl naplněn úžasem. Ježíš byl ukřižován, a kněží se divili, odkud berou učedníci takovou sílu. Pokud byl Ježíš naživu, domnívali se, že jim tu sílu dával. Když zemřel, očekávali, že zázraky přestanou. Petr pochopil jejich zmatek a řekl: Skut. 3, 12–14.

5. Kolik proroků podle slov Petra prorokovalo o dnech Mesiáše? Skut. 3, 24.

„Všichni proroci od Samuele.“ Samuel je zde jmenován pravděpodobně proto, že s ním se objevují izraelští proroci poprvé ve skupině, zvláště ve spojení se školami prorockými. Ve 3. století po Kr. Juda-ha-Nasi, sestavovatel Mišny, mluví o Samueli jako o učiteli proroků“. Takovýto názor o něm byl běžný za dnů Petrových.

6. Jaké vysvětlení Izaiáše 53, 7 podal Filip ethiopskému kleštěnci? Skut. 8, 35.

Kázat Krista není posláním pouze kazatele evangelia, ale každého křesťana. Můžeme kázat slovem nebo svědectvím denního života. Ať má kázání jakékoli thema, jeho hlavním obsahem musí být Ježíš Kristus.

7. Která slova se naplnila při zmrtvýchvstání Páně podle výroku Pavla za jeho pobytu v Antiochii? Skut 13, 32. 35.

Z celého kontextu vysvítá (Sk. 13, 32–37), že Pavel rozšířil své kázání o zaslíbení, aby tak dokázal Ježíšovo vzkříšení a Boží synovství.

PAVLŮV ZPŮSOB POUŽÍVÁNÍ STARÉHO ZÁKONA

8. Jak obvykle používal Pavel mesiášských proroctví a s jakým výsledkem? Skut. 17, 2—4.

V kázání Tessalonicenským odvolával se Pavel na starozákonní proroctví o Mesiáši. Kristus ve své kazatelské činnosti otvíral mysl svých učedníků pro tato proroctví. „Počav od Mojžíše a všech proroků, vykládal jim všechna ta písmena, kteráž o něm byla.“ Když Petr kázal Krista, podával důkazy ze Starého zákona. Štěpán postupoval stejným způsobem. Pavel se ve svém kazatelském úřadě odvolával na Písma předpovídající narození, utrpení, smrt, vzkříšení i nanebevstoupení Krista. Inspirovaným svědectvím Mojžíše a proroků jasně dokazoval totožnost Ježíše z Nazareta s Mesiášem. Ukazoval, že již od dnů Adama mluvil hlas Kristův skrze patriarchy a proroky.

9. Jaké svědectví podal Pavel před králem Agrippou? Skut. 26, 19—23.

Když Pavel v době své počáteční činnosti kázal evangelium v Damašku, snažil se objasnit proroctví týkající se prvního příchodu Kristova. Nezvratně dokazoval, že tato proroctví se doslovně naplnila na Ježíši z Nazareta. Základem jeho víry bylo pevné slovo prorocké. — Ve Skutcích 26 kap. ap. Pavel, který je již pokročilého věku, stojí před Festem, Agrippou a Bernicí; má na sobě řetězy a jízvy z boje. Před nimi praví: „Nic jiného nevypravuji než to, což proroci a Mojžíš zvěstovali, že se mělo státi; že měl Kristus trpěti a zmrtevých vstana první, zvěstovati světlo lidu tomuto i pohanům.“

10. Jak a s jakým výsledkem mluvil Pavel k Židům v Římě, když jej přišli poslouchat? Skut. 28, 23, 24.

Bylo to nyní asi třicet let po ukřižování a tento veliký bojovník ještě svědčil o království Božím, „s osvědčováním vypravoval o království Božím, slouže jim k víře o Ježíšovi z zákona Mojžíšova a proroků, od jitra až do večera.“ Někteří uvěřili, jiní nikoli. Apoštolé přinášeli své nejpřesvědčivější svědectví, že Ježíš je Mesiáš z proroctví starozákonních.

JINÝ DŮKAZ O VÍŘE V MESIÁŠSKÉ PROROCTVÍ

11. Jaké spojení ukazoval Petr mezi duchem prorockým ve Starém zákoně a Kristovým utrpením i oslavením?
1. Petr. 1, 10—12.

Byl to Duch Kristův, který mluvil k lidu skrze proroky. Duch Kristův mluví k nám i skrze Starý zákon. „Svědectví pak Ježíšovo jestiž duch prorocký.“ Zjev. 19, 10b.

12. Kdo podle slov Judových prorokoval o příchodu Páně k soudu? Juda 14. 15.

Nevíme určitě, zda Juda citoval z nekánonické knihy nebo z proroctví, které se dochovalo ústně. Duch svatý jej však k tomu vedl, aby citoval tato slova. — Enoch se stal kazatelem spravedlnosti tím, že zvěstoval lidu věci, které mu Bůh zjevil. Ti, kteří se báli Boha, vyhledávali tohoto svatého muže, aby se u něho učili a s ním se modlili. Enoch pracoval také veřejně a přinášel svědectví všem, kdo chtěli slyšet slova napomenutí. Neomezil svou práci jen na pokolení Set. V zemi, kam se Kain snažil utéci od přítomnosti Boží, oznamoval prorok Boží předivné obrazy, které viděl ve vidění. Volal: „Aj, Pán se bere se svatými tisíci svými, aby učinil soud všechněm a trestal všechny, kteříž by koli mezi nimi byli bezbožní, ze všech skutků bezbožnosti jejich.“

13. Jaký duch pudil a charakterizoval všechny proroky Boží? Zjev. 19, 10.

Každé pravé proroctví je inspirováno Duchem Krista, který uděluje tento dar, aby proroci mohli přinášet Boží poselství, když jsou „puzeni Duchem Božím“. 2. Petr. 1, 21. Tak tomu bylo ve všech staletích a platí to i o církvi ostatků ze Zjevení 12, 17. Poselství Božích služebníků jsou takto „přepevnou řečí prorockou, kteréžto že šetříte jako svíce v temném místě svítící, dobře činíte.“ 2. Petr. 1, 19.

K přemýšlení: Kteří apoštolé dokazovali mocně, že se na Pánu Ježíši naplnila starozákonní proroctví? Kdo z nich se zdál být nejúspěšnějším svědkem a proč? Který starozákonní prorok dovedl nejvýrazněji prorokovat o Kristově utrpení? Proroctvím o Mesiáši porozumíš jen tenkrát, když budeš mít ve svém srdci živou touhu po Spasiteli a necháš se vésti jeho Duchem.

3. úloha — 16. januára 1965

Proroctvo o Mesiášovi v prvej knihe Mojžišovej

Základný verš: Ján 1, 1—3.

V tejto úlohe sa budeme učiť, že aj zpráva o páde človeka je presvetlená zaslúbením a vykúpením a že Otec i Syn vo všetkých svojich skutkoch prejavujú stvoriteľskú a vykupiteľskú moc.

Nádejou človeka po páde do hriechu boli proroctvá o vykúpení. Strašná katastrofa pádu uviedla našich pra-

rodičov do temnoty. Temnota však nebola bez lúčov nádeje. Dejiny prvých štyroch kapitôl 1. knihy Mojžišovej vystihujú nasledujúce výrazy: Stvorenie — Spustošenie — Záchrana.

Prvý náznak o vykúpení postihujeme vo výroku nad satanom v raji. Tento výrok znel našim prarodičom ako zaslúbenie. Predpovedal síce boj medzi človekom a satanom, ale aj uisťoval, že moc veľkého protivníka bude nakoniec zlomená. I keď mali ľudia trpieť pod mocou diablovou, mohli očakávať konečné víťazstvo.

OPRÁVNENÉ MIESTO BOHA

1. Ako oboznamuje Písmo človeka hneď na začiatku s existenciou Boha? 1 Moj 1, 1.

Prvá kniha Mojžišova sa nepokúša dokázať, že Boh existuje, ale predpokladá, že táto skutočnosť je samozrejماً. Rím 1, 19. 20.

Zpráva o stvorení zjavuje moc a osobnosť Božiu. Popiera neveru: „Na počiatku stvoril Boh...“ Popiera mnohobožstvo; hovorí o jednom Bohu, nie o mnohých. Popiera panteizmus: Boh je pred všetkými vecmi a mimo nich. Popiera nauku o osude a náhode: Boh je všade, jedná slobodne ako večná bytosť.

2. Aký bol Kristov vzťah k Otcovi na začiatku? Ján 1, 1.

Vládca vesmíru nekonal svoje dobré dielo sám. Mal spolutvorcu, ktorý vedel oceniť jeho úmysly a vedel zdieľať jeho radosť, keď stvoril šťastné bytosti. Kristus-Slovo, jednorodný Syn Boží, bol jedno s večným Ocom: jedno v prirodzenosti, v povahe a v úmysle. On jediný mohol byť oboznámený so všetkými radami a zámermi Božími.

3. Aké dielo konal Otec i Syn „na počiatku“? Žid 1, 2; 1 Moj 1, 26.

OPRÁVNENÉ MIESTO KRISTOVO

4. Ako je popísaná tvorčiaci činnosť Kristova? Ján 1, 3; Kol 1, 16.

„Všetko.“ Ruka, ktorá udržuje svety v priestore, ktorá drží všetko v Božom vesmíre v dokonalom poriadku a neúnavnom pohybe, je ruka, ktorá bola za nás pribitá na kríž.

5. V akom protiklade je Adamova neposlušnosť k poslušnosti Kristovej? Rím 5, 19; 1 Moj 3, 6. 7.

Človek jedol zo zakázaného ovocia a padol. Ježiš „prijal podobu sluhu a stal sa podobný ľuďom“ (Fil 2, 7) a zvíťazil. Ten prvý stratil bezhriechosť, ten druhý nám získal ospravedlnenie, ktoré dosahujeme vierou.

6. Čo prišlo na všetkých ľuďoch ako následok Adamovho hriechu? Ako môžu ľudia uniknúť odsúdeniu? Rím 5. 12. 15. 17. 18. 21.

Toto je milosť Božia vo svojom zvláštnom novozákonnom zmysle. Nie je to len Božia priazeň k tým, čo by si snáď zaslúžili Božie uznanie. Je to Božia neobmedzená, všetko zahrňujúca a pretvorujúca láska k hriechným ľuďom. Dobrá zvesť o tejto milosti, ako je zjavená v Ježiši Kristu, je „mocou Božou na spasenie“ (Rím 1, 16). Nie je to púhe Božie milosrdenstvo a ochota odpustiť; je to činná, pôsobivá a pretvorujúca spasiteľná moc. Božia milosť je mocným ramenom spasiteľnej moci. Kristus vydal svoj život, aby človeku umožnil obnovu k Božiemu obrazu. Sila Jeho milosti priťahuje ľudí k sebe navzájom a vedie ich k poslušnosti pravdy.

ZJAVENÉ VYKÚPENIE

7. Aký náznak vyslobodenia dostali naši prarodičia bezprostredne po páde? 1 Moj 3, 15.

8. Ktoré ďalšie proroctvá prvej knihy Mojžišovej naznačujú budúce víťazstvo skrze verné semeno ženy? 1 Moj 22, 18; 26, 4; 28, 14; Gal 3, 14. 16.

Abrahám dostal zaslúbenie o početnom potomstve a o veľkosti národa: „A učiním ťa veľkým národom a požehnám ťa a zveľičím tvoje meno, a budeš požehnaním.“ K tomu bolo pridané uistenie, ktoré bolo dedičovi viery vzácnejšie nad všetky ostatné, že totiž z jeho rodu príde Spasiteľ sveta: „A budú požehnané v tebe všetky čeladi zeme.“ — V liste Galatským 3, 14 Pavel jasne hovorí: „Aby na pohanov prešlo v Kristu Ježišovi požehnanie Abrahámovo.“ On je tým semenom, skrze ktoré malo prísť všeobecné spasenie.

9. Ako spojuje epištola k Židom utrpenie a víťazstvo Kristovo s porážkou diabla a vyslobodením ľudstva? Žid 2, 9—14.

Keď sa Spasiteľ konečne zjavil „v podobnosti tela hriechu“ a zahájil svoje dielo milosti, diabol mu mohol zraníť len päť. Keď Kristus znášal odpor hriešnikov voči sebe, platil dlh za hriešneho človeka a lámal putá, v ktorých bolo ľudstvo uväznené. Každá zvieravá bolesť, každá úzkosť, každá Ježišova urážka smerovala k vyslobodeniu ľudstva.

M E S I Á Š — K R Á L

10. Ku komu sa mali zhromaždiť národy podľa prorockých slov Jákových? 1 Moj 49, 10.

Tá istá požehnaná nádej („Abrahám, váš otec, zplesal, aby videl môj deň“ — Ján 8, 56) presvitala i z požehnaní, ktoré vyslovil umierajúci patriarcha Jákob nad svojim synom Júdom.

„Šílo“. V betlehemskej dieťaťi bola zahalená sláva, pred ktorou sa sklánali anjeli. Toto dieťa bolo oným požehnaným semenom, na ktoré ukazoval prvý oltár pri bránach raja. To bol ten Šílo, darca pokoja.

11. O akej trvalej kráľovskej moci a božskom pomenovaní Krista prorokoval anjel Márii? Luk 1, 32–35.

„Syn Najvyššieho.“ Prvýkrát sa stretávame s týmto pomenovaním u Marka 5, 7, kde posadlý kričí: „Čo mám s tebou, Ježišu, Synu Najvyššieho Boha!“ Melchisedech bol nazývaný „kňazom silného Boha najvyššieho“ — 1 Moj 14, 18. Balámovo podobenstvo hovorí o „Najvyššom“ — 4 Moj 24, 16, podobne i Mojžiš v 5 Moj 32, 8. Zmienku o Najvyššom nachádzame v určitej podobe i v Žalmoch, u Izaiáša, Daniela a v iných knihách.

Slová u Lukáša 1, 32. 33 si Mária zachovala vo svojom srdci. Hoci verila, že jej dieťa má byť Mesiášom Izraela, nepochopila Jeho poslanie. Nerozumela slovám: „Musím byť vo veciach svojho Otca.“ Vedela však, že sa nepokladá za Jozefovho syna, ale za Syna Božieho.

„Trón Dávida, jeho otca.“ Židovský národ bol zachovaný ako svedok, že Kristus sa mal narodiť z Abrahámovho semena a z rodu Dávidovho. O doslovnom pôvode od Dávida hovorí Žalm 132, 11; Skt 2, 30; Rím 1, 3. Kristovi nepriatelia pripúšťali, že Mesiáš má byť synom Dávidovým. Luk 20, 41–44.

12. V ktorom videní bol Jákob oboznámený s plánom spasenia? 1 Moj 28, 12. 13; Ján 1, 52.

V tomto videní bol Jákobovi predstavený plán vykúpenia nie plne, lež čiastočne, nakoľko to bolo pre neho v jeho dobe potrebné. Tajomný rebrík, ktorý mu bol zjavený vo sne, bol ten istý, o ktorom hovoril Ježiš pri svojom rozhovore s Natanaelom. Povedal: „Uvidíte nebo

otvorené a anjelov Božích vystupovať a zostupovať na Syna človeka." Rebrík predstavuje Ježiša, ktorého Boh určil za prostredníka. Ježiš spojuje človeka v jeho slabosti a bezmocnosti so zdrojom nekonečnej sily. To všetko bolo Jákobovi zjavené v onom sne.

K p r e m ý š l a n i u: Prečo asi vedel Ján v prvých veršoch prvej kapitoly svojho evanjelia tak zreteľne a s tak pevnou vierou vydať svedectvo o Kristovom božstve? Prečo asi Abrahám a Jákob mali zvláštny vzťah k Mesiášovi? Prečo proroci tak túžili vystihnúť čas a spôsob príchodu Mesiáša? Prečo vedel Gabriel tak jasne svedčiť Márii o Mesiášovej povahe a činnosti?

4. úkol — dne 23. ledna 1965

2. Mojžíšova — kniha vykoupení

Zlatý verš: 2. Mojž. 3, 7, 8.

V tomto úkolu se budeme učit, že vysvobození Izraele z Egypta a bohoslužbu pro vyvolený národ použil Bůh jako předobrazu a symbolu oné velké skutečnosti konečného vykoupení skrze Mesiáše.

Ve 2. knize Mojžíšově vyniká velká postava Mojžíše, služebníka Božího a vysvoboditele lidu izraelského. On byl lidským autorem pěti knih Mojžíšových. Dostalo se mu nejvyššího občanského i vojenského vychování, které jej spolu s nevšedním přirozeným charakterem a získanými dobrými vlastnostmi uzpůsobilo k tomu, aby zaujal přední místo mezi velkými muži této země. Byl tak velkým vůdcem při vysvobození lidu Božího, že se stal předobrazem Krista, jenž měl přinést všeobecné spasení. 5. Mojž. 18, 15.

VELKÝ „JSEM, KTERÝŽ JSEM“

1. Jakým způsobem a s jakým poselstvím zjevil se Bůh Mojžíšovi, když pásł stádo na poušti kolem Orébu?
2. Mojž. 3, 1—8.

Slovy „Sestoupil jsem, abych vysvobodil jej z ruky egyptských“, začíná obraz událostí spojených s vyjitím (Exodem), se spasením lidu Božího pro zachování Boží pravdy na zemi. Inspirovaná píseň, kterou zpíval Mojžíš (2. Mojž. 15, 1—16), aby oslavil vysvobození, měla prorocký význam. Porovnej Zjev. 15, 2. 3!

2. Když se Mojžíš vrátil do Egypta, aby utvrdil svou autoritu jako Bohem určený vysvoboditel, pod jakým jménem měl být Bůh znám? 2. Mojž. 3, 13—15; Jan 8, 58.

„JSEM, KTERÝŽ JSEM.“ Tímto jménem se Bůh představil Abrahámovi. 1. Mojž. 15, 7. Ono označuje neměnitelnost, věčnost a nezávislou existenci Boží. Dává význam Kristovu tvrzení: „Prvé nežli Abrahám byl, já jsem.“ Zdůrazňovat svou existenci před Abrahámem znamenalo pro Židy přivlastňovat si božství. Galilejský Učitel si přivlastňoval Boží jméno, které bylo zjeveno Mojžíšovi k vyjádření myšlenky věčné přítomnosti. Ježíš sám prohlásil, že je nezávisle existujícím Bohem „jehož východové jsou od starodávna, ode dnů věčných.“ Mich. 5, 2.

3. Které významné tituly, na něž si činil Ježíš nárok, připomínají nám ono starozákonní „JÁ JSEM“? Jan 4, 26; 6, 35; 8, 12; 10, 9. 11; 11, 25; 14, 6; 15, 1.

Podle těchto veršů je Ježíš Mesiášem, chlebem života, světlem světa, dveřmi, dobrým pastýřem, vzkříšením i životem, cestou, pravdou i životem, vinným kmenem pra-

vým. Ačkoli si zde Ježíš nečiní nárok na titul „JSEM, KTERÝŽ JSEM“, nicméně zdůrazňuje svou věčnost, božství a vykupitelské dílo pro člověka.

VELIKONOČNÍ BERÁNEK

4. Jaké opatření bylo učiněno pro Izraelity, aby mohli uniknout Božím trestům v egyptských ranách? 2. Mojž. 12, 3. 4. 13.

Ustanovení této slavnosti prvního dne v roce znamenalo skutečně začátek nového života pro tento zotročený národ, který se měl stát národem vyvoleným. Označoval strašný Boží soud nad bezbožným Egyptem a předivné vysvobození Izraelitů. Dříve než vyšel hubtící anděl, Egypt byl opětovně varován a synům izraelským byly dány směrnice pro zachování a útěk. Pán se postaral o bezpečnost celého shromáždění izraelského.

5. Jaký postoj zaujímá Nový zákon k velikonočnímu beránku, který je symbolem Pána Ježíše Krista? 1. Kor. 5, 7. 8; Jan 1, 29.

6. Jmenuj co nejvíce výrazných přirovnání mezi předobrazným beránkem velikonočním a Pánem Ježíšem Kristem, jako Beránkem Božím!

ODPOVĚĎ: a) 2. Mojž. 12, 5. Beránek měl být bez vady. 1. Petr. 1, 18. 19: „Ne porušitelnými věcmi.. vykoupení jste.. ale drahou krví jakožto Beránka nevinného a nepoškvrněného, Krista.“

b) 2. Mojž. 12, 6. Zabitý beránek byl schopen zachránit Izraelity před Božími soudy přicházejícími na Egypt. 1. Kor. 2, 2. „Nebo tak jsem usoudil nic jiného neuměti mezi vámi nežli Ježíše Krista, a to toho ukřižovaného.“

c) 2. Mojž. 12, 46. „A kostí v něm nezlámáte.“ Jan

19, 36: „Stalo se pak to, aby se naplnilo to písmo: Kost jeho nebude zlámána.“

d) 2. Mojž. 13, 2; 4. Mojž. 3, 13. Všechno prvorozené, vykoupené krví beránka, mělo být posvěceno. Pán praví: „Mně bude.“ Posvěcení všeho prvorozeného mělo zvláštní význam. 1. Kor. 6, 19. 20. „Nejste sami svoji. Nebo koupeni jste za mzdu. Oslavujtež tedy Boha tělem svým i duchem svým, kteréžto věci Boží jsou.“

Zákon o představení prvorozeného byl zvlášť důležitý. Byl předivným Božím památkem o vysvobození synů izraelských a byl předobrazem většího vysvobození, které měl způsobit jednorozený syn Boží. Jako krev, kterou byly pokropeny veřeje, zachránila prvorozeného v Izraeli, tak i krev Kristova zachraňuje věřící.

SVATYNĚ

7. Za jakým účelem byla postavena pozemská svatyně a podle jakého plánu byla budována? 2. Mojž. 25, 8; Žid. 8, 5.

„A bych bydlil uprostřed nich.“ V duchovním smyslu neusiloval Bůh nikdy o příbytek u člověka, dokud mu to člověk nedovolil. Ž. 132, 13–16. Pán chce přebývat nejdříve v srdci jednotlivce (1. Kor. 3, 16. 17; 6, 19) a uprostřed každé skupiny, která se shromažďuje k pobožnosti (Mat. 18, 20). Služby, které byly soustředěny kolem pozemské svatyně, ukazovaly kupředu na Krista, který později „přebýval“, doslovně „stánkoval“ mezi lidmi (Jan 1, 14).

8. Co znázorňovala pozemská svatyně a její obětní služby? Žid. 9, 24.

Symbolická služba učila důležitým pravdám o smíření. Kněz měl každého dne povinnost předložit Pánu krev

oběti za hřích a také kadidlo, které vystupovalo vzhůru s modlitbami Izraele. Tak i Kristus předkládal svou krev před Otcem jako obhajobu hříšníka a obětoval před ním vzácnou vůni své vlastní spravedlnosti spolu s modlitbami kajících věřících.

9. Co je kotvou duše? V kom a kde se soustřeďuje? Žid. 6, 19. 20.

„Předložená naděje“ (v. 18) je spasení skrze víru v Krista. Tato naděje proniká „za oponu“, protože Ježíš vstoupil do svatyně jako nejvyšší kněz podle řádu Melchisedechova. Co nemohl žádný člověk učinit k obnovení společenství s Bohem, to vykonal Kristus tím, že svým životem roztrhl dělicí oponu. V tom tkví význam křesťanství naděje, která je nazývána kotvou. Je to něco pevného a bezpečného. Ona jistota je vyjádřena slovy: „Skrze svou vlastní krev všed jednou do svatyně, věčné vykoupení našel.“ Žid. 9, 12.

TRUHLA SMLOUVY A SLITOVNICE

10. Jaký vztah byl mezi truhlou smlouvy a slitovnicí? 2. Mojž. 25, 10–22; Řím. 5, 11.

Truhla smlouvy byla dřevěná skříň potažená zlatem. V ní byly uloženy dvě desky zákona. 2. Mojž. 25, 17; 5. Mojž. 10, 2. Slitovnice byla víkem, přikrytím truhly smlouvy. Zobrazovala smíření. V den smíření kropil velekněz krví před slitovnicí. Takto bylo učiněno zadost požadavkům zákona, který žádal život hříšníka.

K Římanům 5, 11 slovo „smíření“ znamená skutečnost, že jsme smířeni s Bohem (Řím. 5, 10) skrze život, smrt a prostřednický úřad našeho Pána Ježíše Krista.

11. Jak je jmenována pravá truhla a kde byla viděna? Zj. 11, 19.

„Truhla smlouvy jeho“ stojí v ohnisku vidění. Jan vidí chrám v nebesích a zvláště „truhlu smlouvy jeho“ ve spojení s počátkem sedmého troubení. To ukazuje, že byla zahájena druhá a poslední část Kristovy nebeské služby, odpovídající předobraznému dni smíření. Jiná místa Písma dokazují, že tato poslední fáze Kristova díla začala roku 1844.

12. Na kterém místě ve svatyni zjevovala se Boží přítomnost ve fyzické slávě? 2. Mojž. 25, 22; Jan 8, 12; Žalm 80, 2.

Když byla svatyně postavena, zjevil Kristus svou přítomnost ve svatém „Šekinah“ nad slitovnicí mezi cherubíny. 4. Mojž. 7, 89.

Ve všech těchto zjeveních Boží přítomnosti se sláva Boží projevovala skrze Krista. Nejen při příchodu Spasitele, ale ve všech dobách po pádu „Bůh byl v Kristu, v mír úvodě svět“.

K přemýšlení: Jaké povzbuzení je pro nás ve jménu Hospodinově „JSEM, KTERÝŽ JSEM“? Jak musím připravit své srdce, aby si Kristus mohl v něm učinit své trvalé místo? Kde všude chce Ježíš přebývat?

5. úkol — dne 30. ledna 1965

Přístup k Bohu skrze smíření ve 3. Mojžíšově

Zlatý verš: Žid. 9, 24.

3. kniha Mojžíšova je knihou kněžských zákonů neboli příručkou kněží. Podává formy bohoslužby, které měly vésti lidi zpět ke společenství s Bohem.

V pěti knihách Mojžíšových je ústřední pravdou zástupná krev obětního zvířete, která tekla za toho, kdo ji obětoval. Ve všech těchto ustanoveních a příkazech viděli lidé smírčí dilo Toho, který vzal naše hříchy na sebe a zemřel za nás. Třetí kniha Mojžíšova je evangelium psané dopředu. Všichni, kteří chtějí následovat Beránka, kamž by koli šel, měli by tomuto předmětu věnovat hodně studia.

Když se díváme na třetí knihu Mojžíšovu ve světle Nového zákona, pak poznáváme, že je to kniha pro lidi, kteří pociťují potřebu odpuštění hříchů a chtějí se přiblížit do přítomnosti svatého Boha předepsanou cestou smíření. Jelikož „všichni zhřešili“, pak naučení této knihy má význam pro křesťany zrovna tak jako pro Židy. Předobrazy a obřady této knihy mají své skutečné naplnění v kříži na Golgatě.

SMÍŘENÍ SKRZE VYLITÍ KRVE

1. Které základní lekci se učil lid při obětování zvířat ve službě pozemské svatyně? 3. Mojž. 17, 11. 14.

„Nebo sama krev na duši očišťuje.“ Hřích přináší smrt: „Odplata za hřích jest smrt.“ Řím. 6, 23. Odpuštění hříchů a smíření s Bohem vyžadují vylití a službu krve: „Bez krve vylití nebývá odpuštění vin.“ Žid. 9, 22. Krev je prvkem fyzického života; Bůh posvětil tento prvek jako prostředek, skrze který se má uskutečnit smíření.

2. Čím se dosahovalo smíření v levitském systému? Jaká velká pravda o Spasiteli byla tím zjevena? 3. Mojž. 1, 3. 4; 3, 2. 8; 1. Jana 1, 7.

Hříšník přinesl zvíře dobrovolně a položil ruce na jeho hlavu. Tím uvědoměle potvrdil, že obětuje jiný život místo svého vlastního života. Toto je základní princip

zástupné služby, skrze kterou nehodný jednotlivec se cvičí ve víře v Pána Ježíše Krista, který je „hoden, aby nás vykoupil Bohu krví svou“. Na Krista jako na našeho zástupce a ručitele byly uvaleny nepravosti všech nás. Byl počten jako přestupník, aby nás mohl vykoupit ze zlořečenství zákona.

3. Kterým jasným výrokiem dokazuje Petr, že krev Ježíšova vykoupila člověka? Petr 1, 18. 19; Zjev. 5, 9.

Všichni lidé byli vykoupeni za jeho nekonečnou cenu. Tím, že vyprázdnil světu celou nebeskou pokladnici a dal nám v Kristu celé nebe, Bůh vykoupil vůli, city, mysl a duši každé lidské bytosti. Všichni lidé jsou vlastnictvím Páně, ať jsou věřící nebo nevěřící. — Levitský zákoník měl hluboký vliv na lid, jehož náboženský život udržoval po mnohá staletí. I my se můžeme z něho mnohému naučit.

4. Jakých podstatných duchovních zkušeností se dostává věřícímu skrze krev Kristovu? 1. Jana 1, 7; Řim. 5, 9; Ef. 1, 7; Kol. 1, 20; Žid. 13, 12.

Zde se setkáváme s největšími slovy v bibli: očištění, ospravedlnění, vykoupení, odpuštění, pokoj, posvěcení. Ospravedlnění je dílo Boha, který udílí slávu člověku, který je jen prach a popel.

Vykoupení obsahuje vysvobození a zachování od hříchu v tomto životě a vstup do života nesmrtelného. Skrze vykoupení se dostává člověku každého dalšího daru. Zatím co si máme být vědomi svého hříšného stavu, máme spolehnout na Krista jako na naše ospravedlnění, posvěcení i vykoupení.

Pokoj je výsledkem milosti, která smiřuje duši s Bohem. Pokoj znamená, že srdce spočívá v Boží lásce.

DEN SMÍŘENÍ

5. Která zvláštní slavnost se konala na podzim každého roku? Vzpomeň některých pozoruhodných okolností při zachování tohoto dne! 3. Mojž. 16, 29—34; 2. Mojž. 30, 10.

Byl to den soudu, a jen vskutku posvěcený člověk mohl být očištěn od hříchu. Kněží, lid, svatyně, všechno vyžadovalo očištění před svatým Bohem. Symboly, předobrazy a stíny jsou chudými zobrazeními díla Kristova, neboť nemohou „přístupujících dokonalých učiniti“. Žid. 10, 1. Takto mnohé předobrazy a obřady měly učit hříšníka, že potřebuje Spasitele.

6. V čem byl první kozel předobrazem na Pána Ježíše Krista? Jakou úlohu měl kozel Azazel? 3. Mojž. 16, 9. 10. 15. 30; Žid. 9, 6—12.

Krev zabitého kozla musela být přinešena za oponu před slitovnicí, což bylo v jinou dobu zakázáno. 3. Mojž. 16, 2. Takto bylo učiněno zadost zákonu, který žádal život hříšníka.

Jelikož satan je původcem hříchu a přímým podněcovatelem k veškerým hříchům, které způsobily smrt Syna Božího, spravedlnost žádá, aby satan trpěl konečný trest. Kristovo dílo pro spasení člověka a očištění vesmíru od hříchu bude zakončeno odstraněním hříchu z nebeské svatyně a přeložením těchto hříchů na satana, který ponese končený trest. Takto předobrazná služba a každoroční cyklus služeb končil očištěním svatyně a vložním hříchů na hlavu kozla Azazele.

Tak jako při každém smíření mají být hříchy pravých kajčnicků vymazány z nebeských záznamů, aby již nikdy nepřišly na mysl, tak i v předobrazu byly odneseny na poušť a navždy odloučeny od shromáždění.

7. Co praví Starý i Nový zákon o tom, že svatyně pozemská i nebeská potřebovala očištění? 3. Mojž. 16, 16; Žid. 9, 22. 23.

V epištole k Židům se mluví jasně o svatyni pozemské i nebeské. Očištění předobrazné i skutečné se musí státi skrze krev; to první skrze krev zvířat, to druhé skrze krev Kristovu.

8. Kdo provádí očištění nebeských věcí a která vrcholná událost nastane při závěru očišťování? Žid. 9, 23. 24. 28.

CESTA SVATOSTI

9. Co zjevují předobrazy a stíny levitského systému o Božím charakteru a co očekává Pán od svého lidu? 3. Mojž. 11, 44. 45; 20, 7; 1. Petr. 1, 15. 16.

Ve 3. knize Mojžíšově nacházíme třikrát prohlášení: „Svatí buďte, nebo já svatý jsem.“ Nacházíme tam ještě podobné výroky. Ve 3. Mojžíšově se často setkáváme s výrazy svatý, svatost, posvětití, které se vztahují na uctívání svatého Boha, jehož touhou je, aby jeho lid byl jako on sám. Žel, že Izrael zaměnil posvěcení srdce a ducha za obřadné zachovávání litery zákona.

10. Jak se ve starozákonních dobách stávali lidé, místa i věci svatými? 3. Mojž. 21, 8; 2. Mojž. 3, 2. 5; 19, 5. 6.

Bůh požadoval všechny prvorozené v Izraeli za své vlastnictví. Byli „svatí“ v tom smyslu, že byli odděleni, aby byli jeho zvláštními služebníky. 2. Mojž. 13, 2. Podobně Bůh oddělil celý lid a činil si na něj nárok. 3. Mojž. 11, 45; 20, 26.

Den Páně byl svatý. 2. Mojž. 20, 8–11. Stánek byl jmenován svatyní neboli svatým místem. 2. Mojž. 25, 8. Svatyně byla svatým místem, svatyně svatých místem nej-světějším. 2. Mojž. 26, 33. Oltář byl podobně nazýván svatým, svaté byly i nádoby. 2. Mojž. 29, 37; 30, 29. I věci, které se dotkly oltáře a oběti, byly svaté. 3. Mojž. 6, 18. Osoby, místa a věci byly svatými tím, že Bůh si činil na ně nárok, poctil je svou přítomností a oddělil k své službě.

11. Kde máme důkaz, že základní ideál svatosti byl přenesen do Nového zákona? 1. Kor. 1, 2. 30.

„Posvěceným v Kristu Ježíši, povoláním svatým.“ Řecký výraz pro „svatí“ (hagioi) je velmi důležitým pojícím článkem mezi Starým a Novým zákonem. Pavel oslovuje věřící jako „povolané svaté“. Řím. 1, 7. K Židům 3, 1 se setkáváme s výrazem „bratři svatí“, kteří jsou „účastníky nebeského povolání“. Oni mají „svaté povolání“. 2. Tim. 1, 9. Celá církev je „duchovní dům, kněžstvo svaté k obětování duchovních obětí, vzácných Bohu skrze Jezukrista“. 1. Petr. 2, 5.

12. Jak vysvětlil anděl narození Ježíšovo? Luk. 1, 35.

Ve Skut. 3, 14 prohlašují apoštolé: „Vy pak toho svatého a spravedlivého odepřeli jste.“ Dvakrát se mluví o „svatém Synu Ježíši“. Skut. 4, 27. 28.

Kristus byl nám učiněn „moudrostí od Boha, spravedlností i posvěcením i vykoupením“ (1. Kor. 1, 30). Věřící člověk je zase učiněn účastníkem udělené spravedlnosti Kristovy. Když věřící „zachovává jeho slovo“ a „láska Boží je v něm dokonalá“, činí hlubší zkušenost sdílené spravedlnosti a žije posvěceným životem. Má užitek svůj ku posvěcení, cíl pak život věčný“. Řím: 6, 22.

Tomu neviditelnému Svatému bude věřící prokazovat úctu a bude se mu klanět, protože nese jeho jho a učí se jeho čistým a svatým cestám.

K p ř e m ý š l e n í : Měli bychom si denně uvědomovat, že v církvi Páně je všechno svaté. Svaté je naše shromáždění, naše vzájemná láska, svatá je naše adventní naděje a celá Boží pravda, svaté jsou prostředky k podpoře tohoto díla. Všechno je tu svaté. Čím důležitější je, aby i náš život byl svatý. Snažme se denně napodobovat svatý život Pána Ježíše. Prohlubujme poznání o spravedlnosti připočtené i udělené!

6. úloha — 6. februára 1965

Obrazy Mesiáša v štvrtej knihe Mojžišovej

Základný verš: Ján 3, 14, 15.

Táto úloha nás pouča o Božom vedení, zhovievavosti s ľudom počas putovania po púšti a predivnom opatrení, ktoré cez obrady viedlo k spravodlivosti, k odpusteniu hriechov a ukazovalo vpred na prichádzajúceho Vykupiteľa.

4. kniha Mojžišova podáva zprávu o ceste púšťou, o bojoch, o tom, ako Izrael premárnil príležitosť ovládnuť zem; podáva určité dodatky k obradnému zákonu a plány o konečnom vstupe do Kanaanu. Všetky tieto zprávy zaznamenal Mojžiš, veľký vodca izraelského ľudu.

Tu sa dozvedáme o Božom vedení v oblačnom a ohnivom stĺpe, o ustanovení šiestich útočistných miest (niektorí sa domnievajú, že všetkých štyridsať štyri levitských miest bolo aspoň v určitom zmysle útočistnými mestami), o zvláštej obeti za hriech s červenou jalovicou a o dôsledkoch vzbúry blízko Edomu.

Novozákonní autori ukazujú na celý rad naučení plyúcich zo skúsenosti na púšti. Jedným z nich je nauče-

nie o medenom hadovi. „Každý, kto je uštipnutý, keď pohliadne na neho, bude žiť.“ 4 Moj 21, 8. Náš Spasiteľ podáva k tomuto pozoruhodné vysvetlenie: „A ako Mojžiš povýšil hada na púšti, tak musí byť povýšený Syn človeka.“ Ján 3, 14. 15. Vo všetkých týchto skúsenostiach prevláda mesiášska myšlienka: „V pohľade na Ukrižovaného je život.“

OHNIVÝ A OBLAČNÝ STĽP

1. Pri ktorej príležitosti prikryl oblak svätostánok? Aké zmeny nastávali v jeho zjave? 4 Moj 9, 15. 16.

O ohnivom a oblačnom stĺpe čítame často v 2. 4. i 5. knihe Mojžišovej. Je o ňom tiež zmienka v neskorších knihách i v Novom zákone, ako o historickej skutočnosti.

2. Aký zámer sledoval Boh týmto oblačným javom? 2. Moj 13, 21; Žalm 105, 39.

Oblak mal Izraela viesť, mal byť tieňom, ochranou i svetlom. Presvedčoval Izraela o Božej prítomnosti a Jeho vedení. V tomto oblaku prebýval sám Pán so svojím ľudom a z oblaku hovoril k Mojžišovi. V ňom sa zjavovala sláva Hospodinova, známa neskôr pod menom „Šekinah.“ 2 Moj 16, 10; 40, 34. Podobným spôsobom sa už Pán zjavil Mojžišovi v horiacom kri (2 Moj 3, 2), neskôr zjavil svoju moc na Sinaji za hromov a bleskov (2 Moj 19, 16. 18). Oheň a oblak symbolizovali Božie vedenie a ochranu.

3. Kto doprevádzal a viedol Izraelitov v dobe ich putovania po púšti? 1 Kor 10, 1—4; Žalm 106, 9. 10.

Vo všetkých zjaveniach Božej prítomnosti prejavovala sa sláva Božia skrze Krista. Kristus bol nielen vodcom Izraelských na púšti, ktorý predchádzal ľud v oblačnom

stĺpe. On vydal i zákon pre Izraela. Uprostred veľkej slávy na Sinaji a v prítomnosti všetkého ľudu vyriekol Kristus oných desať prikazov svojho Otca. On dal Mojžišovi zákon vyrytý na kamenných doskách — Ježiš stál v čele zástupu. Oblačný stĺp vo dne a ohnivý stĺp v noci predstavoval Krista.

4. Ktorými slovami uisťuje Ježiš veriaceho, že On sám dosiaľ vedie svoj ľud cestou spasenia? Ján 8, 12; Mat 28, 20.

„Svetlo sveta.“ Tento obraz má dávne biblické pozadie a vzťah k putovaniu púšťou. Napríklad: „Hospodin je mojím svetlom a mojím spasením“ — Žalm 27, 1. „Ja Hospodin som ťa povolal v spravodlivosti... a dám ťa za zmluvu ľudu a za svetlo národom“ — Iz 42, 6. „Povstaň a svieť, lebo prišlo tvoje svetlo, a sláva Hospodinova vzišla nad tebou!“ — Iz 60, 1. 19. „Ale vám, ktorí sa bojíte môjho mena, výjde slnce spravodlivosti“ — Mal 4, 2.

Pán Ježiš nás nabádal: „Dokiaľ máte svetlo, verte v svetlo, aby ste boli synmi svetla“ — Ján 12, 36.

ČERVENÁ JALOVICA

5. Ktorá zvláštna obeť mala oslobodiť ľud izraelský od niektorých druhov obradného znečistenia? 4 Moj 19, 2. 9. 17.

Synom izraelským bolo za starodávna prikázané, aby prinášali obeť za celé zhromaždenie, aby ich mohla očistiť od obradného poškrvnenia. Bola to obeť červenej jalovice, ktorá predstavovala dokonalejšiu obeť, ktorá mala vykúpiť ľud z poškrvny hriechu. Bola to príležitostná obeť k očisteniu všetkých tých, čo z nutnosti alebo náhodou sa dotkli mŕtveho. Všetci, čo sa dostali do styku

s mŕtvym, boli považovaní za ceremoniálne nečistých. Tým mala byť izraelitom zdôraznená skutočnosť, že smrť prišla ako následok hriechu a je preto predstaviteľom hriechu. Jedna červená jalovica, jedna truhla zmluvy, jeden medený had, bezpečne ukazujú na jednu veľkú obeť: Ježiša Krista.

6. Menuj niektoré význačné okolnosti pri obetovaní červenej jalovice! 4 Moj 19, 2. 3.

Jalovica mala byť červená, čo bolo symbolom krvi. Musela byť bez poškvرنy a nesmelo byť na ňu nikdy položené jarmo. V tom bol opäť obraz Krista. Syn Boží prišiel dobrovolne na svet, aby vykonal dielo zmierenia. Nebolo na ňom žiadne jarmo povinnosti, lebo On bol nezávislý a nad každý zákon. — Obetná jalovica bola vyvedená von zo stanov a zabitá slávnostným spôsobom. Tak i Kristus trpel za bránami Jeruzalema, lebo Golgota bola za mestskými hradbami. Tým malo byť ukázané, že Kristus nezomrel len za Židov, ale za celé ľudstvo. Ježiš prehlasuje padlému svetu, že prišiel vykúpiť človeka, a ponúka mu svoje spasenie.

7. Popíš obrad obetovania červenej jalovice! 4 Moj 19, 5—10.

Jalovica mala byť spálená na popol, čo symbolizovalo celú a dostatočnú obeť. Popol pozbieral ten, kto neprišiel do styku s mŕtvym a vysypal do nádoby s pramenitou vodou. Tento čistý človek vzal potom cedrové drevo, červec dvakrát farbený a zväzok yzopu, a obsahom nádoby pokropil stánok i zhromaždený ľud. Tento obrad sa opakoval viackrát, aby bol úplný, a konal sa pre očistenie od hriechov.

Tak i Kristus vo svojej nepoškvرنenej spravodlivosti vylial svoju drahocennú krv a potom vstúpil na nebesia,

aby očistil svätynu. Niektorí sa domnievajú, že zabitie jalovice bolo bezvýznamným obradom. Konalo sa to však z Božieho prikazu a dodnes má hlboký význam.

MEDENÝ HAD

8. V akom duchovnom stave boli Izraeliti, keď obchádzali edomskú zem? S akými výčitkami predstupovali pred Boha a Mojžiša? 4 Moj 21, 4. 5.
9. Aká rana postihla ľud? 4 Moj 21, 6.
10. Ako poučoval Boh Izraela o spásnom význame viery v Jeho Slovo? Ako túto skúsenosť uplatnil náš Spasiteľ? 4 Moj 21, 7—9; Ján 3, 14. 15.

„A ako Mojžiš povýšil hada na púšti, tak musí byť povýšený Syn človeka, aby každý, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život.“ Všetci, ktorí žili na zemi, pocítili smrteľné uštipnutie onoho starého hada, ktorý je nazývaný diablom a satanom. Tieto osudné dôsledky môže odstrániť len opatrenie, ktoré učinil Boh. Izraeliti zachránili svoj život pohľadom na vyvýšeného hada. Tento pohľad vyjadroval vieru. Žili, pretože uverili Božiemu Slovu a dôverovali prostriedkom pripraveným k ich záchrane. Tak aj hriešnik, môže pozrieť na Ježiša a žiť. Obdrží odpustenie skrze vieru v obeť zmierenia. Na rozdiel od mŕtveho symbolu Kristus má moc a silu sám v sebe, aby uzdravil kajúceho hriešnika.

ÚTOČIŠTNÉ MESTÁ

11. Prečo boli v Izraeli zriadené útočištné mestá? 4 Moj 35, 11—13; 5 Moj 19, 2—7; Joz 20, 1—6.
12. Prečo sa musel ponáhľať, kto nechtiac zabil svojho blížneho? 5 Moj 19, 5. 6.

Kto utekal do útočištného mesta, nesmel otáľať. Človek zanechal rodinu i svoje zamestnanie. Nemal čas rozlúčiť sa so svojimi milými. Jeho život bol ohrozený. Musel obetovať každý iný záujem, aby dosiahol bezpečné miesto. Zabudol na únavu, nedbal na ťažkosti. Utečenec sa neodvážil ani na okamih zvoľniť svoj beh, dokiaľ nebol za hradbami mesta.

Útočištné mestá, určené pre ľud starej zmluvy, boli symbolom záchrany v Kristu. Ten istý milosrdný Spasiteľ, ktorý určil dočasné útočištné mestá, preliatím vlastnej krvi zaistil priestupníkovi Božieho zákona bezpečný útulok, kde sa môže utiecť pred druhou smrťou. Žiadna moc nemôže vyrvať z Jeho rúk tých, čo Ho prosia o odpustenie.

K p r e m ý š l a n i u : Zopakuj štyri symboly na Krista, o ktorých pojednáva táto úloha! Ktorý z nich má pre teba osobne zvláštny význam?

7. úkol — dne 13. února 1965

Zaslíbený Vysvoboditeľ v 5. knize Mojžíšově

Zlatý verš: 5. Mojž. 18, 15.

5. kniha Mojžíšova, z níž Nový zákon cituje asi deväťdesiatkrát, sa vlastne skláda z čtyri reči Mojžíšových, pronesených na rovinách moábských. (5. Mojž. 34, 1) Tenkrát veľký vúdce, ktorý se podřídil vůli Boží, aby opustil své dílo a odebral se k odpočinku, dal svému milovanému lidu rady na rozloučenou. (5. Mojž. 31, 1—34.) O Mojžíšovi studujeme proto, že byl předobrazem Krista

a že sám prohlásil Izraeli: „Proroka z prostředku tvého, z bratří tvých, jako já jsem, vzbudí tobě Hospodin, Bůh tvůj; jeho poslouchati budete.“ Takto muž, který sám byl předobrazem Vykupitele, podal jedno z nejmohutnějších starozákonních proroctví o našem Pánu.

VYSVOBOZENÍ Z EGYPTA A UVEDENÍ DO KANAÁNU

1. Proč poslal Bůh Mojžíše k faraónovi? 2. Mojž. 3, 7. 8. 10.

„Sestoupil jsem, abych vysvobodil jej z ruky Egyptských a vyvedl jej ze země té do země dobré a prostranné.“ Židé měli být vysvobozeni, aby mohli sloužit Bohu: „Propusť syna mého, ať slouží mi.“ (2. Mojž. 4, 23; 9, 1.) Otroctví v Egyptě znamenalo službu zlým lidem. (2. Mojž. 1, 13. 14.)

2. Která zaslíbení nabyla nového významu, když Mojžíš vysvobodil Izraele z Egypta? 1. Mojž. 3, 15; 12, 1—3; 17, 1—8; 49, 8—10.

Adam rozuměl natolik plánu vykoupení, že pochopil příchod Vykupitele skrze símě ženy. Zaslíbení Adamovi a patriarchům bylo podáno ústně a ani egyptské otroctví nemohlo cele vyhladiti naději na vysvobození.

3. Co kromě vysvobození z Egypta bylo zahrnuto v Božích zaslíbeních patriarchům? 5. Mojž. 1, 8. 21; Skut. 7, 3—7.

V Božím plánu slova „z Egypta“ znamenají do Kanaánu. (2. Mojž. 3, 10. 17.) Pozorujme podobná slova Štěpána, která pronáší o Abrahámovi ve Skut. 7, 3: „Vyjdi ze země své... a pojd do země, kterouž ukáži

tobě." Bůh nikdy nepovolává svůj lid z jejich zlého prostředí, aniž by jej vedl do lepšího.

Vyjítí z Egypta je popsáno ve Skutcích 7, 36 těmito slovy: „A ten je vyvedl...“ U Jozue ve 4. a 5. kapitole je popsáno, jak Bůh převedl svůj lid přes Jordán do Kanaánu. Jednou částí Božího plánu bylo vysvobodit Izraele z egyptského otroctví a modloslužby. Druhou částí bylo uvedení lidu do zaslíbené země, kde mohli svobodně sloužit svému Bohu. „Protož vyvedl lid svůj s radostí, s prozpěvováním vyvolené své... aby zachovávali ustanovení jeho a práv jeho ostříhali.“ Žalm 105, 43. 45.

Vyvedení skrze Mojžíše a uvedení do Kanaánu skrze Jozue jsou předobrazem Kristova volání, abychom vyšli z duchovného Egypta a dědičně obdrželi onu lepší vlast. Žid. 11, 16.

4. Jaký chvalozpěv budou zpívat vykoupení na skleněném moři? Zjev. 15, 2. 3.

Píseň Mojžíšova nepatří jen lidu izraelskému. Ona předpovídá zničení všech nepřátel spravedlnosti a konečné vítězství lidu Božího.

Vítězství nad Egyptem a nad Babylónem je vítězství nad hříchem a špatností. Zjev. 15, 2 praví, že vykoupení zvítězili nad šelmou i nad jejím charakterem. (Zjev. 17, 5.) Kristus položil svůj život, abychom my mohli dosáhnout tohoto vítězství.

PROROK JAKO MOJŽÍŠ

5. Jaké velké proroctví pronesl Mojžíš o příchodu Mesiáše? 5. Mojž. 18, 15. *2. 1. 1. 1.*

Prorok jako Mojžíš musí být nutně jako on vysvoboditelem lidu, zakladatelem a vykonavatelem nové smlouvy s Bohem. Jelikož Nový zákon je lepší smlouva

než ona stará, znamená to, že „prorok jako Mojžíš“ je skutečně větší, než byl on. Toto proroctví se tudíž ve své plnosti nevztahovalo na žádného starozákonního proroka. Ono se dokonale a cele naplnilo jedině v Kristu, vykonavateli nové smlouvy, zachránci všeho lidstva.

6. Kde je v Novém zákoně také naplněno Mojžíšovo proroctví o velikém proroku? Jan 6, 14; 1, 21.

Žena u studnice v Sichar (Jan 4, 7–29) byla velmi ochotného ducha. Byla připravena přijmout nejvznešenější zjevení, neboť se zajímala o Pisma a Duch svatý připravoval její mysl k tomu, aby mohla přijmouti více světla. Studovala starozákonní proroctví: „Proroka z prostředku tvého, z bratří tvých, jako já jsem, vzbudí tobě Hospodin Bůh tvůj; jeho poslouchati budete.“ Toužila porozumět tomuto proroctví. Světlo již osvětlovalo její mysl. Voda života, duchovního života, který dává Kristus každé žíznící duši, začala vyvěrat v jejím srdci. Duch Páně začal na ni působit.

Že zbožní Židé očekávali Vykupitele, je zřejmé ze slov: „Ty-li jsi ten, kterýž přijíti má, čili jiného čekati máme?“ Mat. 11, 3. — Viz také citát z 5. Mojž. 18, 15 ve Skut. 3, 22.

7. Jak přesně se měl lid řídit příkazy Mojžíšovými? Jaký podobný výrok pronesl Ježíš? 5. Mojž. 4, 2; Jan 12, 48–50.

Mojžíš mluvil slovo Boží jako Pán Ježíš. Náš Spasitel nás ujišťuje, že jeho pokrmem je činit vůli Boží. Jan 4, 34. Praví, že činí to, co mu přikázal Bůh. Kládí důraz na zachovávaní přikázání. Mat. 19, 17. Jeho cílem bylo dokončit dílo Boží. Jan 17, 4.

8. Jaký zvláštní příkaz dal Mojžíš o Izraelově postoji k zaslíbenému proroku? 5. Mojž. 18, 15b.

„Jeho poslouchati budete.“ Otec nebeský řekl na hoře Proměnění: „Tento jest ten Syn můj milý, toho poslouchejte!“ Luk. 9, 35. Tím vybídl lidi, aby uznávali Syna Božího a poslouchali ho.

DESATERO A SMLOUVY

9. Které dvě věci zdůrazňoval Mojžíš izraelitům ve svém druhém povolání? Jaký podobný výrok pronesl Ježíš o Božích přikázáních? 5. Mojž. 5, 1; Mat. 19, 17b.
10. S kým učinil Bůh smlouvu dle slov Mojžíšových? 5. Mojž. 5, 2. 3.

Smlouva nepatřila minulosti. Bylo to přítomné po-
žeňání i přítomný závazek. — Smlouvy mezi Bohem
a otci byly svou povahou osobní. — Na Sinai poprvé
v historii vešel Bůh ve smlouvu s celým národem. On
měl býti jejich králem a oni jeho lidem.

11. Co citoval Mojžíš jako základ Boží smlouvy na Oré-
bě? 5. Mojž. 5, 4—21; 2. Mojž. 24, 7. 8.
10. S kým učinil Bůh smlouvu dle slov Mojžíšových? 5.
29; Jan 15, 10.

V 5. Mojžíšově se mluví o poslušnosti vůči obřadním
i mravním předpisům. Slovo „přikázání“ se vztahuje na
naučení, jimiž chce Bůh řídit život svého lidu. Zahrnuje
samozřejmě také Desatero.

Zákon byl vydán téměř čtyřicet let předtím na hoře
Sinai se zvláštním vztahem k podmínkám Izraele na
poušti; nyní jim byl dán se zvláštním vztahem k životu
v zemi, do níž měli vstoupit. V obou případech mravnímu
zákonu byla dávána přednost před zákonem ceremoniel-
ním. Bůh zvěstoval Desatero svými ústy ze Sinaje všemu
lidu. Naučení o stavbě stánku bylo dáno na hoře Moj-
žíšovi samému. Praktické zákony o čistotě a posvěcení

denního života byly protkány zákony o obětech, jak je čteme v 3. a 4 knize Mojžíšově. V 5. knize Mojžíšově se Mojžíš obrací ke všemu lidu a hlavní věc, kterou zdůrazňuje, je povinnost poslouchat.

PODDANOST A POSLUŠNOST

13. V kterém výroku, částečně citovaném i Kristem, vyjádřil Mojžíš vztah mezi láskou a poslušností? 5. Mojž. 6, 4—6; Mat. 22, 37—39.

Nikdy nemůžeme být spaseni svými skutky; jestliže však naše spasení nevyústí ve skutky, pak to není spasení. Nejsou nejdříve skutky a pak spasení. Nejdříve je spasení a pak jsou skutky. Nejsme spaseni proto, že zachováváme zákon; můžeme zachovávat zákon pouze proto, že jsme spaseni. Všechno pramení z lásky. Člověk nemůže přijmout milost Boží a pak zarmucovat Bůha, který jej tolik miloval.

K přemýšlení: Jaká podobnost je mezi vysvobozením Izraele z Egypta a naším vykoupením z hříchu? V čem se podobal Mojžíš Pánu Ježíši? Které hlavní poučení nám skýtá úkol?

8. úkol — dne 20. února 1965

Vykupitel v historických knihách Jozue a Rut

Zlatý verš: Jozue 24, 15.

Vojevůdce Jozue se ujal vedení Izraele v době velkého nebezpečí. Kanaán byla země zlých a bojovných národů, z nichž někteří byli zběhlí v používání „vozů železných“.

Jozue 17, 16. Jozue měl na mysli Mojžíšovo varování před modlářstvím, pak sňatky s pohany, pozemské zájmy a odpadlictví. Věděl, že mnohá jiná neznámá nebezpečí číhají na Izraele. Jozue se vzdálil od izraelských vojsk k přemýšlení a modlitbám. Viděl muže vznešené postavy, oblečeného v oděni bojovníka s taseným mečem v ruce. Byl to Syn Boží, který tu stál jako ozbrojený bojovník před vojevůdcem izraelským. Aby zapůsobil na mysl Jozue, že není nikým menším než Kristem, zvolal: „Szuji obuv svou s noh svých!“ Toto pozoruhodné vidění o Kristově přítomnosti bylo pro Jozue znamením, aby šel vpřed s jistotou, že Bůh je s ním.

Po smrti Jozue nastalo údobí soudců a s ním nejedna smutná událost v dějinách Izraele. Pak následuje povzbuzující zkušenost o Rut a Bózovi, která ukazuje, že Bůh má i pro pohany místo v plánu spasení. Kniha Rut nás učí mnohým duchovním lekcím a svědčí o velkém Příbuzném, který dal svůj život za naše spasení.

PŘÍPRAVA K SPASENÍ ZEMĚ

1. Jaký příkaz obdržel Jozue po smrti Mojžíše? Proč mu bylo svěřeno vůdcovství? Jozue 1, 2; 5. Mojž. 34, 9.

Jozue byl nyní uznávaným vůdcem Izraele. Byl znám hlavně jako bojovník, jeho dary a ctnosti se mohly zvláště uplatnit v tomto údobí dějin lidu Božího. Odvážný, cílevědomý, vytrvalý, ochotný, neúplatný, nehledající sobeckých zájmů v péči o svěšené duše, a nadevšecko nadšen živou vírou v Boha — takový byl charakter muže, který byl Bohem vyvolen, aby vedl vojska izraelská do zaslíbené země.

2. Kterými slovy byl Jozue ujištěn o Boží přítomnosti při plnění svého svízelného úkolu? Joz. 1, 5.

Jozue měl splnit veliký úkol s tímto lidem, který v minulosti tak často selhal. Bůh mu zaslubuje, že jej nezanechá. I celý národ bude provázet až do konce. Totéž platí o křesťanech. Mat. 28, 20.

3. Jakou zkušenost učinil Jozue v blízkosti Jericha? Joz. 5, 13a.

Jozue považoval dobytí Jericha za první krok k dobytí Kanaánu. Na prvním místě však hledal ujištění o Božím vedení. Vzdálil se z tábora, aby přemýšlel a prosil Boha Izraele o pomoc. Vtom uviděl ozbrojeného bojovníka vznešené postavy, který měl „v ruce meč dobytý“.

KNIŽE VOJSKA HOSPODINOVA

4. Jakou otázku položil Jozue muži s taseným mečem? Pod jakým jménem se zjevil Pán Jozuemu? Joz. 5, 13b, 14a. Porovnej s Joz. 6, 2!

Na výzvu „Jsi-li náš čili nepřítel našich?“ obdržel Jozue odpověď: „Nikoli, ale já jsem kníže vojska Hospodinoва a nyní jsem přišel.“ Příkaz daný Mojžíšovi na Orébě „Szuť obuv s noh svých, nebo místo, na kterémž ty stojš, země svatá jest“ zjevil pravý charakter tajemného cizince. Onen vznešený muž, který stál před vůdcem Izraele, byl Kristus.

5. Jak na to reagoval Jozue, když zjistil, že je v Boží přítomnosti? Joz. 5, 14b.

Jozue byl jat posvátnou úctou, padl na svou tvář a klaněl se mu. Obdržel ujištění: „Aj, dal jsem v ruku tvou Jericho a krále jeho s silnými muži jeho.“ Pak se mu dostalo poučení o dobytí města.

6. Jaké slovo ujištění pronesl Pán k Jozue, když se vydal k dobývání Kanaánu? Joz. 5, 15.

Mojžíšovi bylo dáno znamení v hořícím keři a bylo doprovázeno výzvou k sejmutí obuvi. Vidění Jozue bylo symbolickým viděním o soudu nad zkaženými národy Kanaánu.

ZÁKON PŘÍBUZNOSTI

7. Vyprávěj o okolnostech, za nichž Rut vstupuje na biblickou scénu! Rut 1, 1–5.

Po Jozuově smrti Izrael upadl rychle do modlářství. Kniha Soudců podává důkaz o tomto temném údobí.

Knihu Rut můžeme považovat za závěr ke knize Soudců a za úvod ke knihám Samuelovým. Elimelech — „Můj Bůh je král“ — jeho žena Noemi a jejich dva synové Mahalon a Chelion jistě patřili mezi Boží věrné v onom zlém pokolení.

8. K jakému rozhodnutí dospěla Rut a co ji k tomu vedlo? Rut 1, 16.
9. Koho použil Bůh za nástroj, aby obrátil hořkost Noemi v radost? Která okolnost zapůsobila, že tento muž vstoupil do užšího vztahu k Noemi a Rut? Rut 2, 1; 3, 12.

Dílo spásy a získání dědictví, které jsme ztratili hříchem, vykonal Ten, který je naším blízkým příbuzným. Stal se naším příbuzným proto, aby nás vykoupil. Blížší než otec, matka, bratr, přítel nebo snoubenec je náš Pán a Spasitel. „Neboj se, nebo vykoupil jsem tě a povolal jsem tě jménem tvým. Můj jsi ty.“

VYKUPITEL NAŠÍM PŘÍBUZNÝM

10. Jakým způsobem postupoval Bóz, aby odstranil překážky k vykoupení majetku Noemi, včetně vdovy Rut? Rut 4, 1–6. 10.

Klíčem knihy Rut je Vykupitel — Příbuzný. Vidíme v něm Krista, který vykoupil svou církev, aby byla jeho nevěstou. V této krátké knize nalézáme třicetkrát slovo „příbuzný“, „příbuzný náš“, „právo příbuznosti“ a pod. Náš Spasitel se musel státi jedno s člověkem, aby jej měl právo vykoupit. Žádný hříšník nemůže vykoupit sama sebe, tím méně může vykoupit svého bratra. Žalm 49, 8. On je proto Bohočlověkem, naším Bózem (Bóz = schopnost). Svým příbuzenstvím a svou silou je schopen spasiti všechny, kteří skrze něho přicházejí k Bohu.

11. Jakým způsobem se stalo manželství Rut a Bóza požehnáním všech lidí? Rut 4, 14. 21. 22.

Narození syna Obéda (Obéd = služebník; totiž služebník Boží) uvedlo Rut do královského rodu Davidova. David pak byl po mnohé stránce předobrazem Krista.

V knize Rut je poučení i pro nás. Budeme-li se cvičit v lásce a soucitu ke svým bližním, mnozí z nich nám řeknou to, co řekla Rut své tchyni Noemi: „Lid tvůj lid můj a Bůh tvůj Bůh můj.“

12. K jakému výsledku vedlo zachovávání Božích ustanovení? Rut 4, 14. 15.

Důkaz o lásce snachy máme ve verši 15: „nevěsta tvá, kteráž tě miluje...“ Tato láska přinesla do domácnosti požehnání. Přísné zachovávání zákona pozorujeme u Bóza, který před staršími dal blízkému příbuznému Noemi příležitost jednat jako vykupující příbuzný.

13. Jak vysoká byla cena, která musela být přinesena za naše vykopení? Skut. 20, 28.

Jejich odpovědnost byla tím větší, že stádce, které měli dle povolání Božího pásti, bylo shromáždění Boží, které si Pán vykoupil pro sebe.

K přemýšlení: V čem vidíš podobnost mezi Mojžíšem a Jozuem? Koho měli oba tito mužové stále před svými zraky a s kým se úzce stýkali? V čem pozoruješ u Rut rysy pravého křesťanského charakteru?

9. úloha — 27. februára 1965

Kristus v žalmoch

Základný verš: Luk 24, 44.

Názov tejto úlohy má svoje oprávnenie v slovách Pána Ježiša, ktoré povedal učeníkom zhromaždeným po zmŕtvychvstaní: „Musí sa naplniť všetko, čo je napísané o mne v zákone Mojžišovom, v prorokoch i v žalmoch“ — Luk 24, 44.

Slovo „žalmy“, ako je užité u Lukáša 24, 44, vzťahuje sa na tretiu z troch častí hebrejského Starého zákona. Sem patrí kniha Rut, prvá a druhá Paralipomenon, Ezdráš, Nehemiáš, Ester, Jób, Žalmy, Príslovia, Kazateľ, Pieseň Šalamúnova, Plač Jeremiášov a Daniel. Kniha Žalmov sa v tejto časti hebrejskej biblie nachádza ako prvá a dáva meno celej tejto zbierke.

MESIÁŠOVO SYNOVSTVO

1. Ako popisuje žalmista protivenie sa „Pomazanému Hospodinovmu“? Kto je ten „Pomazaný Hospodinov“? Žalm 2,2; Skt 4, 25—27.

Prvý z mesiášských žalmov, Žalm 2., bol právom nazývaný piesňou Pomazaného Hospodinovho. Židia sami

pripúšťajú, že najstarší výklad tohto žalmu je mesiášsky a že „Pomazaný“ je „Kráľ-Mesiáš.“

Kňazi učinili všetko, aby telo Kristovo udržali tam, kde bolo položené. Ježiš bol v hrobe tak zapečatený, ako by tam mal zostať naveky.

2. O akom vzťahu medzi Kristom a Bohom je zmienka v tom istom žalme? Ktorá udalosť poslúžila k tomu, aby bol tento vzťah znovu zdôraznený? Žalm 2, 7. 8; Skt 13, 30–33.

V 7. verši Syn sa odvoláva na Otcov výrok o synovstve. V Skt 13, 33 Pavel vzťahuje Žalm 2, 7 na Kristovo vzkriesenie. V Rím 1,4 o Kristu čítame: „Určenom Synovi Božom v moci podľa ducha svätosti zo zmŕtvychvstania.“

3. Aký iný titul dáva Synovi tento žalm? Žalm 2, 6; Mat 21, 5.

Tu sa stretávame s vlastnou Božou odpoveďou tým, čo Kristu odporujú. Ja (toto zámeno je v hebrejčine zdôraznené), Kráľ neba i zeme, ustanovil som svojho vlastného Syna na trón za kráľa.

4. Koho majú Iudia ctiť podľa výzvy Žalmu 2, 12?

„Lúbajte Syna!“ znamená: „Uctieajte Mesiáša, o ktorom Hospodin prehlásil, že je Jeho Synom!“

MESIÁŠOVO UTRPENIE

5. Ktoré žalmické slová vyriekol Ježiš na kríži? Žalm 22, 2; Mat 27, 46.

Nevinný Syn Boží vzal na seba tiaž hriechu. Ten, ktorý bol jedno s Bohom, cítil vo svojej duši strašné

odlúčenie. To vynútilo z Jeho rtov úzkostné zvolanie: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“

6. Ako sa naplnil žalmistov obraz nevinného trpiteľa pri ukrižovaní? Žalm 22, 17—19; Mat 27, 31—35.

Pri Kristovom utrpení na kríži sa naplnili prorocké slová. Proroctvo o Jeho rúchu sa splnilo bez rady alebo zásahu priateľov Ukrižovaného. Jeho odev dostali vojaci. Kristus počul hádku mužov, keď si medzi sebou delili Jeho rúcho. Toto bolo utkané z jedného kusu, a preto hovorili: „Netrhajme ho, ale hodme iós, čie bude.“

7. Pozorujme v Novom zákone naplnenie nasledujúcich výrokov zo Žalmu 22!

- a) „Všetci, ktorí ma vidia, sa mi posmievajú.“ V. 8. Pozri Mar 15, 29.
- b) „Uvalil svoju vec na Hospodina; nech ho vysvobodí.“ V. 9. Pozri Mat 27, 43 a pozoruj dodatok: „Veď povedal: Som Boží Syn!“
- c) „Môj jazyk je prilepený na moje podnebie.“ V. 16. Pozri tiež Ján 19, 28—30.

Zákonníci a farizeji, ktorí sa pokladali za vykladačov prorociev, posmievajúc sa Spasiteľovi opakovali tie isté slová, ktoré o tejto udalosti predpovedalo Božie Slovo. Do srdca mnohých, ktorí pozorovali ukrižovanie a počuli Kristove slová, zažiarilo svetlo pravdy.

8. Kde používa Nový zákon ďakovné slová zo Žalmu 22, 23 na víťazné výsledky Kristovho ukrižovania a zmŕtvychvstania? Žalm 22, 23; Žid 2, 11, 12.

MESIAŠ AKO KŇAZ A KRÁĽ

9. Ktorú veľkú pravdu o Mesiášovi citoval Ježiš zo Žalmov židovským vodcom? Žalm 110, 1; Mat 22, 42—45.

Tento žalm je citovaný tiež u Marka 12, 35–37; Skt 2, 34. Podľa Ježišovho výroku rozhovor sa konal medzi Bohom Otcom a Bohom Synom. Kristus sedí na mieste najvyššej slávy vo vesmíre, po pravici svojho Otca. Pozri Ef 1, 20–23; 1 Kor 15, 24–28.

10. Čo hovorí žalmista zvlášť o Kristovom kniežatstve? Žalm 110, 4; Žid 5, 6.

„Kňaz na veky.“ Tu je použitý najsilnejší výraz, aby sa zdôraznilo, že Kristus je večným kňazom. Je ním na základe Božieho výroku, potvrdeného prísahou. Pozri Žid 7, 21. Tento výrok platí nad každú pochybnosť.

„Podľa poriadku Melchisedechovho.“ V Kristu je spojené kňazstvo i kráľovstvo, ako pri Melchisedechovi, kráľovi Sálema, kňazovi Božom. Pozri 1 Moj 14, 18; Žid 5, 6. 10; 7, 1–3. 11. 15. 17. 24. 28.

11. Ktorými slovami popisuje žalmista božské synovstvo a kráľovstvo Kristovo? Žalm 45, 7. 8; Žid 1, 6–8.

Otec tu úctivo oslovuje svojho Syna a nazýva Ho Bohom. Toto oslovenie môžeme považovať za vrcholný dôkaz o postavení a hodnosti Kristovej. O Kristovom božstve nemáme žiadne mocnejšie svedectvo nad tento Otcov výrok.

OBLÚBENÉ OBRAZY NÁŠHO PÁNA

12. Ktorým starozákonným obrazom znázorňuje Ježiš svoju lásku k ľuďom? Žalm 23, 1; Ján 10, 11.

Ježiš vzťahoval tieto prorocktá (Žalm 23, 1; Ezech 34, 23. 16. 25. 28) na seba a ukazoval rozdiel medzi svojím charakterom a charakterom izraelských vodcov. Farizeji práve vyhnali jedného zo stáda, pretože sa odvážil vydať svedectvo o Kristovej moci. Odohnali dušu, ktorú verný

Pastier priťahoval k sebe. Tým dokázali, že nepoznajú im zverené dielo a že nie sú hodní dôvery.

13. Ktorú ďalšiu obraznú reč žalmu vzťahoval Ježiš na seba? Žalm 27, 1; Ján 8, 12; Žalm 36, 9.

Boh je svetlo. Slovmi „Ja som svetlo sveta“ Kristus osvedčuje svoju jednotu s Bohom a svoj vzťah k celému ľudstvu. Nebol len svetlom židovského národa. Ako slnečné lúče prenikajú do najvzdialenejších kútov sveta, tak svetlo Slnka spravodlivosti osvecuje každú dušu.

K p r e m ý š l a n i u : Ktorý žalmický výrok ti osobne najlepšie svedčí o Kristovom božstve? Ktorý z nich ťa ako hriešnika najviac povzbuzuje? Čím ti je zvesť, že Kristus je našim najväčším kňazom?

10. úkol — dne 6. března 1965

Mesiáš v proroctvích Izaiáša

Zlatý verš: Iz. 61, 1.

Izaiáš, ktorý pochádzal z kráľovského rodu Judova, je nazývan starozákonným evangelistou. Jeho meno znamená „Pán spasí“. Pres strast i radosť na stránkach proroctví Izaiášova září sláva prichádzajúceho Vykupiteľa, nádeje Izraele, touhy všetch veků.

M Í S T A O E M M A N U E L I

1. Jaké zaslíbení o vysvobození a jaké znamení dal Bůh Achasovi v době, kdy hrozilo nebezpečí od sousedních králů? Iz. 7, 13—17. Porovnej s Iz. 8, 8. 10!

Matouš, jsa inspirován Duchem svatým, aplikuje pro-
roctví Iz. 7, 14 na Krista. (Mat. 1, 23.)

Jméno Emmanuel se tu objevuje poprvé. Zname-
ná „Bůh s námi.“

**2. Jak potvrzují Matouš a Lukáš Kristovo narození
z panny? Mat. 1. 18—23; Luk. 1, 27—31.**

Náš malý svět, který je dnes Bohu odcizen, bude Bohem
poctěn nad všechny ostatní světy. Bude to zde, kde Syn
Boží přebýval s lidmi, kde Král slávy žil, trpěl a zemřel;
zde učiní Bůh všechny věci nové, zde bude stánek Boží
s lidmi. „Bydliti bude s nimi a oni budou lid jeho, a on
Bůh s nimi bude, jsa Bůh jejich.“ Po nekonečné věky
budou vykoupení chodit ve světle Páně, budou Pána
velebit za jeho nevýslovný dar, za Emmanuele.

**3. Kterých sedm vynikajících skutečností zaznamenává
Izaiáš ve druhé zmínce o Mesiáši a jeho díle? Iz. 9,
1—7.**

Osmá kapitola Izaiáše končí temnými dějinami Izraele
o zpusošení v Galilei, které způsobila asyrská invase.
Temnota však dává průchod světlu, neboť devátá kapitola
je naplněna nadějí na Emmanuele. Lid chodící v temno-
stech měl uzít „světlo veliké“. (Porovnej s Jan 1, 4—9.)
Národ se měl těšit v Mesiáši. Ježíš řekl, že přišel zpře-
trhat otrocká pouta. (Viz Luk. 4, 18. 19.) Ježíš byl
dítětem narozených z Marie a Synem daným skrze Ducha
svatého.

**4. Co je napsáno ve třetím Izaiášově proroctví o Me-
siáši? Iz. 11, 1—5.**

V tomto textu je namalován jasný obraz Mesiáše. Po-
rovnej s těmito verši Daniel 2, 43. 44 a Zjevení 19,
11—21. U Izaiáše 11, 6—9 vidíme obraz nové země,
z níž bude vykořeněna krutost a v níž zavládne mír
a svatost.

MESIAŠSKÝ VĚK

5. V jakém obraze načrtnul Izaiáš novou zemi i Boží vykoupný lid? Iz. 35, 1—7.

Poušť, kterou putoval starý Izrael a tvrdý svět, kterým musí procházet duchovní Izrael do nebeského Kanaánu, má se změnit v pole, které je poseto květin. Strasti a útrapy se změň v radost.

6. Jen jací lidé budou chodit po nebeských cestách? Iz. 35, 8.

Nevěrnost starého Izraele způsobila, že tu nebylo „cesty svatosti“, na níž by lidé byli přitahováni k Bohu. Tato proroctví se mohou dokonale naplnit jedině skrze lid vykoupný Kristovou spravedlností a na nové zemi.

SLUŽEBNÍK BOŽÍ

7. Kterým pojmenováním označuje Izaiáš i Matouš Ježíše v jeho službě lidem? Iz. 42, 1; Mat. 12. 18.
8. Kterými dalšími slovy popisuje prorok Mesiáše? Iz. 49, 5—7; Luk. 2, 32.

TRPÍCÍ SPASITEL

9. Kde v Novém zákoně je potvrzeno, že se 53. kap. Izaiáše vztahuje na Mesiáše? Skut. 8, 26—35; Mat. 8, 17; Jan 12, 38.

„Kdo uvěřil?“ Kdo by byl uvěřil zprávě o ponížení i vyvýšení Mesiáše, služebníka Páně? Smutné potvrzení Izaiášova nářku nad lidskou nevěrou nalézáme u Jana 12, 37: „A ačkoli tak mnohá znamení činil před nimi, však neuvěřili v něho.“

10. Jak popisuje prorok vzezření Mesiáše? Jak je popsáno jeho utrpení a proč trpěl? Iz. 53, 2—5. 7. 8; 1. Petr. 3, 18.

Židé očekávali příchod Spasitele déle než tisíc let. K této události upjali své největší naděje. Do zpěvů i proroctví, do chrámových obřadů i rodinných modliteb vložili jeho jméno. A přece jej při jeho příchodu nepoznali. Ten, který byl milován nebesy, připadal jim „jako kořen ze země vyprahlé“, neměl „podoby ani krásy“. „Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho nepřijali ho.“ Iz. 53, 2; Jan 1, 11.

11. Které jiné podrobnosti tohoto proroctví se naplnily u Ježíše? Iz. 53, 9—11. Porovnej se Skut. 2, 23; Mat. 27, 57—60.

Porovnejme některé citáty:

- a) „Jeho hrob byl určen s bezbožnými.“ Mat. 27, 57—60.
- b) „Aniž jest nalezena lest v ústech jeho.“ 1. Petr. 2, 22.
- c) „Tak se líbilo Hospodinu jej stírat.“ Řím. 8, 32.
- d) „Viděl símě své.“ Jan 1, 12.
- e) „Byl dlouhověký“, tj. prodlouží své dny navzdory své smrti na kříži. Žid. 7, 16; Zjev. 1, 18.
- f) „Což se líbí Hospodinu, skrze něho šťastně konáno bylo.“ Jan 17, 4.
- g) „Z práce duše své užij užitek, jímž nasycen bude.“ Žid. 12, 2.

MILOSTIVÉ DÍLO SPASITELE

12. K jakému dílu zmocňuje Duch Boží Krista? Jak použil Ježíš tohoto proroctví? Iz. 61, 1; Luk. 4, 18—21.
13. Co bylo obsahem Mesiášova kázání podle Izaiáše? Iz. 61, 2; Luk. 4, 19.

Ježíš stál před lidem jako živý výklad proroctví, která svědčila o něm. Vysvětloval přečtená slova, mluvil o Mesiáši jako o zastánci utlačovaných, vysvoboditeli zajatých, uzdravovateli sklíčených, který vrací slepým zrak a zjevuje světu světlo pravdy.

K p ř e m ý š l e n í : Které z těchto proroctví Izaiášových o Mesiáši mluví k tobě osobně nejmocnější řečí?

11. úkol — dne 13. března 1965

Kristus v knize Daniele a v knihách některých malých proroků

Latý verš: Mal. 4, 5, 6.

Daniel a dvanáct malých proroků přispívají k jasnému starozákonnímu obrazu Mesiáše. V této lekci budeme studovat jen některé části Daniele, Zachariáše a Malachiáše.

Daniel byl „velmi milý“ Bohu. Zachariáš, který se bezpochyby narodil v době zajetí babylónského, povzbuzoval neustále znepokojované stavitele chrámu a líčil slavnou budoucnost. O sto let později přinášel Boží poselství Malachiáš a připravoval lid na velký den Páně.

PŘÍCHÁZEJÍCÍ KRÁLOVSTVÍ KRISTOVO

1. Jakým symbolem nastínil Bůh Nabuchodonozorovi běh světových dějin od doby jeho panování až do konce časů? Dan. 2, 31–35.

2. Co se mělo státi po onom čtvrtém římském království? Dan. 2, 34. 43. 44.

Oko víry vidí za všemi těmito královstvími Krista, který je pro věčícího smyslem světových dějin.

3. Či je to království, které na věky nebude zkaženo? Dan. 2, 44; 2. Tim. 4, 1.

Bible jasně prohlašuje, že Kristus nezřídil své království před svým nanebevstoupením. (Skut. 1. 6) Písmo praví, že tělo a krev nemohou dosáhnout království Božího. (1. Kor. 15, 50.) Ono bylo zaslíbeno apoštolům a všem, kteří milují Boha. (Jak. 2, 5).

ČTVRTÝ NA POHLEDĚNÍ PODOBNÝ JEST SYNU BOŽÍMU

4. Co uviděl užaslý Nabuchodonozor, když pohleděl do rozpálené pece, kam uvrhl tři hebrejské mládence? Dan. 3, 23—25a.

Viděl čtyři muže rozvázané, procházející se uprostřed ohně. Nic se na nich neporušilo. Bylo to dramatické naplnění Božího zaslíbení z Iz. 43, 2: „Půjdeš-li přes oheň, nespálíš se, aniž plamen chytí se tebe.“

5. Ke komu přirovnal Nabuchodonozor čtvrtou postavu v ohni? Dan. 3, 25b.

VÁŽNÝ OBRAZ SOUDU

6. Jaká scéna byla ukázána Danieli ve vidění o Starém dnů a o Synu člověka? Dan. 7, 9. 10. 13.

Prorok viděl před svými zraky velký a slavný den, kdy před Soudce vši země jdou v přehledu charaktery a životy všech lidí a každému člověku je odplaceno podle skutků jeho. Starý dnů je Bůh Otec. Žalmista praví: „Prvé než hory stvořeny byly, nežlis sformoval zemi a okršlek světa, ano hned od věků a až na věky, ty jsi Bůh silný.“ Ž. 90, 2. On je původcem veškerého bytí, původcem všech zákonů, které jsou měřítkem soudu.

7. Jak je zobrazeno přijetí Kristova království v podobenství o člověku znamenitého rodu? Luk. 19, 12—15.

Kristus přijal své království, když vykonal dílo smíření za svůj lid a smazal jeho hříchy.

VYVÝŠENÍ PLÁNU SPASENÍ

8. Kterému dlouhodobému proroctví Daniel nerozuměl? Dan. 8, 13. 14. 27.

Významným rysem konečného soudu je ospravedlnění Božího charakteru před všemi bytostmi vesmíru. Zjev. 15, 3; 16, 5. 7.

9. Která je výchozí událost k proroctví Dan. 8, 14? Dan. 9, 24. 25.
10. Jak máme rozumět očištění nebeské svatyně v roce 1844? Kdo je jeho ústřední postavou? Dan. 8. 14; Žid. 8, 1. 2.

Jako předobrazné očištění svatyně pozemské se uskutečnilo odstraněním hříchů, které ji poskvřily, tak i skutečné očištění nebeské svatyně nastane odstraněním neboli vymazáním hříchů, které jsou zaznamenány v knihách.

V době, kdy se v nebesích koná vyšetřující soud, kdy hříchy kajících hříšníků jsou odstraňovány z nebeské svatyně, má se mezi lidem Božím na zemi konat zvláštní dílo. Toto dílo je jasněji vylíčeno v poselství Zjevení 14. kap.

UDÁLOSTI SPOJENÉ S PŘÍCHODEM PÁNĚ

11. Jak líčí Zachariáš události, které budou předcházet zřízení Mesiášova království? Zach. 14, 1—4.

Mnohé výroky u Zach. 14. kap. jasně ukazují Boží plán s Izraelem, který měl osvítit zemi a připravit ji na království Mesiáše. Nevíme, jak by se to bylo všechno naplnilo, kdyby zůstal Izrael věrný. Boží úmysl však přece dojde splnění na konci tisíciletí, kdy se naplní slova Zach. 14, 9: „A bude Hospodin králem nade vši zemí; v ten den bude Hospodin jediný a jméno jeho jedno.“

12. Kdo se má objevit, „prvé nežli přijde den Hospodinův veliký a hrozný“? Jaké probuzenecké dílo se uskuteční? Mal. 4, 5. 6a.

Na základě tohoto proroctví očekávali Židé Eliáše jako osobu, neboť i Jana Křtitele se tázali: „Eliáš jsi ty?“ Jan 1, 21. Anděl vysvětluje toto proroctví ve vztahu na Jana Křtitele; „Mnohé ze synů izraelských obrátí ku Pánu Bohu jejich. Neboť on předejde před obličejem jeho v duchu a v moci Eliášově.“ Luk. 1, 16. 17.

Lid adventní nese v duchu Eliáše a Jana Křtitele poselství, které má připravit lid na setkání s Ježíšem Kristem.

13. Jak popisuje Malachiáš v posledních verších svého proroctví konec nespravedlivých a spravedlivých? Mal. 4, 2. 6.

„Ranění země prokletím.“ Starý zákon končí tímto slavnostním varováním. Ti, kteří opravdu nečiní pokání, musí okusit ovoce svého života. Malachiáš však přináší poselství naděje a záchrany, neboť Bůh, který trestá nespravedlivého, přináší věčné zdraví (v. 2.) kajícím.

K přemýšlení: Které proroctví o Kristu je v knize Daniele nejjasnější? Jaký je charakter Kristova království podle knihy Daniele? Co má lid adventní společného s Eliášem a Janem Křtitelem?

12. úloha — 20. marca 1965

Vítězný Kristus vo Zjavení

Základný verš: Zj 19, 16.

Grécky termín „apokalypsa“ znamená zjavenie, prezradenie, odhalenie. V tejto knihe viac než kdekoľvek inde v Písme je odhrnutá opona, ktorá oddeľuje viditeľné od neviditeľného.

DRUHÝ PRÍCHOD KRISTOV

1. Akú dôležitú zprávu podáva kniha Zjavenie hneď na začiatku? Zj 1, 7a.

Druhý príchod Kristov je cieľom, ku ktorému všetko v Písme smeruje. Je tu použitý výraz v prítomnom čase — „prichádza“. Tým sa zdôrazňuje istota tejto udalosti a zároveň i jej blízkosť.

2. Prečo budú Iudia v tento deň plakať? Zj 1, 7b. Porovnaj s Jer 8, 20 a Zach 12, 10!

Svetskí ľudia a poloviční kresťania nemajú radi učenie o skorom príchode Pánovom a mnohí z nich o tom neradi počúvajú. Je im výčitkou svedomia.

UCTIEVANIE BARÁNKA

3. Čo videl Ján vo videní a prečo sa rozplakal? Zj 5, 1–4.
4. Aký dramatický obraz smel vidieť Ján vo svojom zármutku? Zj 5, 5–7.

„Hľa, zvíťazil lev!“ Ježiš Kristus je absolútnym víťazom, lebo v tomto jednom slove kniha Zjavenie zhrňuje celé spásne dielo.

5. Akú pieseň spievali zástupy všetkých prítomných pred Baránkom? Aký je obsah tejto piesne? Zj 5, 9–13.
Vykúpené národy hľadia na svojho Spasiteľa, vidia večnú slávu, ktorá vyžiaruje z tváre nebeského Otca. Hľadia na Jeho trón, ktorý trvá od vekov až na veky. Vedia, že Jeho kráľovstvo nemá konca a preto sa celým nebom ozýva mohutný spev: „Hoden je Baránok, ten zabitý, hoden je, lebo bol zabitý a vykúpil nás Bohu svojou krvou!“

BLÍZKY PRÍCHOD

6. Aký obraz videl Ján pri otvorení šiestej pečate? Zj 6, 12. 13.

Kristus prikázal svojmu ľudu, aby pozoroval znamenia Jeho príchodu a radoval sa, keď uvidí jeho zore. „A keď sa to začne diať, vzpriamte sa a zdvihnite svoje hlavy, lebo sa blíži vaše vykúpenie.“ Luk 21, 28.

7. Ako budú volať tí, čo sa nepripravovali na Pánov príchod? Zj 6, 14–17.

Ludia, ktorí poznali a zavrhli Ježiša, ktorý v tichosti a pokore kráčal po tejto zemi, musia sa s Ním teraz stretnúť ako s Kráľom kráľov a Sudcom všetkých ľudí.

PRÍCHOD V SLÁVE

8. Na akú slávnú udalosť nás pripravuje trojanjelské posolstvo? Zj 14, 14.

Služobnica Pánova popisuje vo svojom videní túto udalosť nasledovne: „Žiadny jazyk nemôže vyličiť slávu tohto brazu. Živý oblak majestátu a nedostižnej slávy sa stále viac približoval a my sme mohli jasne pozorovať Ježišovu láskyplnú tvár. Spasiteľ nemal na svojom čele trnovú korunu, ale korunu slávy.“

9. Aké veľké dielo vykoná Pán, keď pride na nebeských oblakoch? Zj 14, 15. 16.

10. Ktoré dve fázy žatvy sú popísané v úkonoch Syna človeka a dvoch anjelov, ktorí vyšli z nebeského chrámu? Zj 14, 16–20.

V 16. a 17. verši sa hovorí o žatve spravodlivých. Je to vlastne žatva pšenice podľa podobenstva u Mat 13, 25–30. Podobenstvo o zrelom hrozne vo veršoch 18–20 sa vzťahujú na nespravodlivých. Je to obraz kúkolu z podobenstva u Matúša.

KRÁĽ KRÁĽOV

11. Akým obrazom je znázornený okamžik, kedy Kristus prijíma svoje kráľovstvo? Zj 19, 7. 8.

„Svadba Baránkova.“ „Keď bol Ježiš vo svätyni svätých, bol zasnúbený s novým Jeruzalemom.“ Keď dokončí svoje dielo vo svätyni svätých, zostúpi na zem s kráľovskou mocou a vezme k sebe tých, čo trpezlivo očakávali Jeho príchod.

12. Aké meno má Pán Ježiš Kristus, prichádzajúci ako jazdec na bielom koni? Zj 19, 11.

„Verný a Pravý.“ Pozorujeme tu starozákonný spôsob vyjadrovania. Kristus má meno „Verný a Pravý.“ Sú to hebrejské mená: Emet (vernosť) a Amen (pravda). Prvé je jedným z najkrajších Božích mien v Starom zákone. Rabíni mu hovorili: „Božia pečať“, pretože toto slovo pozostávajúce z troch písmen, obsahovalo prvé, prostredné a posledné písmeno hebrejskej abecedy. Takto je Kristus počiatkom i koncom Božích ciest, alebo Alfou a Omegou ako Ho nazýva Zjavenie.

13. Aké meno bolo na rúchu nášho Pána, keď vyšiel s nebeským vojskom? Zj 19, 13–16.

„Kráľ kráľov.“ Keď Kristus opäť príde na zem, nebude ako zajatec obklopený nepriateľmi. Všetci Hovidia ako nebeského Kráľa. Kristus príde vo svojej vlastnej sláve, v sláve svojho Otca a v sláve svätých anjelov.

K premýšľaniu: Čo pre teba znamená druhý príchod Kristov? Čo je podľa tvojho názoru tým najdôležitejším v príprave na túto udalosť? Možno sa už tu na zemi učiť pieseň Baránkovu?

11.6.000 - vydaných
100,000,000

Nalezli jsme Mesiáše

Zlatý verš: Jan 1, 42.

Není možno podat přesný počet míst Starého zákona, která svědčí o Mesiáši, neboť proroctví jsou přímá i nepřímá. Aaron J. Kligerman, křesťan židovského původu, praví: „Když se apoštol Petr setkal s římským setníkem Korneliem a krátce vylíčil nejdůležitější události ze života a smrti Krista, dodal: Jemu všichni proroci svědectví vydávají. Apoštol Petr měl pravdu. Ve Starém zákoně je 456 míst, kde je řeč o Mesiáši nebo o době Mesiáše.“

KRISTUS JE ÚSTŘEDNÍM THEMATEM PÍSMÁ

1. Která skutečnost zjevená Ježíšem nás přesvědčuje o nutnosti studovat Písmo sv.? Jan 5, 39. 40.

Byl to sám Kristus, který mluvil k svému lidu skrze proroky. Apoštol Petr praví: „O kterémž spasení bedlivě přemýšlevali a je vystihati usilovali proroci, kteříž o té milosti, kteráž se vám státi měla, prorokovali, vystihající to, na který neb jaký čas mínil by ten, kterýž v nich byl, Duch Kristův, předpovídající o utrpeních Kristových a o veliké zatím slávě.“ Proto ve Starém zákoně k nám promlouvá hlas samého Krista.

2. Kde ve Starém zákoně je prorokováno o místě narození Mesiáše? Mich. 5, 2.

Betlém Efrata (dům chleba, plodný) byl založen potomkem hrdinného Kálefa (1. Par. 2, 50. 51). Město

mělo velmi neslavnou pověst. Avšak Bůh, který se vždy sklání k nízkým, vyvolil si právě toto město pro Mesiáše. A tak Davidovo město Betlém Efrata stalo se místem, kde se narodil Kristus Pán.

3. Jak zní ve Starém a Novém zákoně zmínka o nové smlouvě ve vztahu ke Kristu? Jer. 31, 31—33; Žid. 8. 1. 2. 6—10.

Skrze naši věru v jeho obět na kříži a skrze službu v pravé svatyni píše Kristus své zákony do lidských srdcí. I pohané byli zahrnuti do této smlouvy. Posvěcený lid ve Starém zákoně učinil zkušenost nové smlouvy.

NĚKTERÉ TITULY A SKUTKY MESIÁŠOVY

4. Které tři vysoké úřady v Izraeli byly spojeny v Kristu? 5. Mojž. 18, 15; Žalm 110, 4; Zach. 9, 9; Porovnej s Jan 6, 14; Žid. 5, 6; Mat. 21, 5!

prorok, kněz, král
V mesiášském proroctví termín Kristus se vztahuje na Mesiáše, který jako prorok, kněz a král byl pomazán za Spasitele světa.

5. Které proroctví popisuje dílo Mesiáše? Iz. 42, 7; Luk. 4, 18; Jan 9, 39.

Každý div, který vykonal Kristus, byl znamením jeho božství. Konal právě to dílo, které bylo předpověděno o Mesiáši. Největší význam jeho zázraků byl v tom, že všechny sloužily k požehnání lidstva.

6. Jak byla ve Starém i Novém zákoně vyjádřena víra ve vzkříšení z mrtvých? Job 19, 25, 26; Jan 11, 25.

„Den nejposlednější.“ Stylizace verše 25. a 26. svědčí o tom, že Boží soud se bude konat, až se Bůh „postaví na zemi“ a až Job „uzří Boha“. Zde se setkáváme s jasným zábleskem vzkříšení.

UKŘIŽOVÁNÍ KRISTA V PROROCTVÍ

7. Za jakou cenu byl zrazen náš Pán? Mat. 26, 15; 27, 9; Zach. 11, 12. 13.

Skoupá mzda, která byla odvážena, činí třicet šekenů. Křesťané vždy spojovali toto proroctví s cenou zrady, zaplacenou Jidášovi. Za třicet stříbrných, za cenu otroka, byl prodán Pán slávy a vydán potupě i smrti. Láska k mamonu zvítězila u Jidáše nad láskou ke Kristu.

8. Která další proroctví se naplnila při utrpení J. Krista? Izai. 53, 7. (Porovnej Mat. 26. 63.)

Izai. 50, 6; 53, 5; Ž. 22, 7. 8. (Porovnej Mat. 26, 67; 27, 26.) Ž. 69, 22. (Porovnej Jan 19, 28, 29.)

Když studujeme mesiášská proroctví ve světle jejich naplnění, objevíme ve Starém zákoně další předpovědi o Mesiáši. Události, kterým nejdříve nerozumíme, nabývají nového významu, uznáváme-li ukřižovaného Krista za Mesiáše.

UDÁLOSTI PO UKŘIŽOVÁNÍ

9. Jak svědčí žalmista o nanebevstoupení a kněžství Kristově? Ž. 2, 6. 7; 68, 19; 110, 1. 4.

Dle Skut. 13, 30—33 je žalm 2. mesiášským proroctvím. K Efez. 4, 8—10. aplikuje Pavel Ž. 68, 18 na Kristovo nanebevstoupení. Žalm 110 je velkým mesiášským žal-

mem, který představuje Krista jako věčného kněze a krále. To se mohlo uskutečnit jedině zmrtvýchvstáním, „kteréž dokázal na Kristu, vzkřísiv jej zmrtvých a posadiv na pravici své na nebesích.“ Ěf. 1, 21.

10. Co řekl prorok Ezechiel o zkušenosti Izraele, až přijde pravý král, jenž si bude činit nárok na království? Ezech. 21, 27.

Juda neměl mít krále, dokud by Kristus sám nepřišel se svým královstvím. „Svrhnu jej, svrhnu, svrhnu“, tak zněl Boží výrok o trůnu domu Davidova; „a nebude ho více, dokud nepřijde Ten, který má právo; a dám mu je.“

PÁN A KRISTUS

11. Jak dokazoval Petr, že Ježiš Nazaretský je Mesiášem? Skut. 2, 22. 36.

Někteří z poutníků, kteří přišli o svátcích do Jeruzaléma, očekávali příchod zaslíbeného Mesiáše. Apoštolé s nimi pracovali věrně a moudře. Svědčili jim o věcech, které viděli a slyšeli, a odvolávali se na přepevné slovo prorocké.

12. K jakému závěru přišel Jan a Ondřej po krátkém styku s Ježišem? Jan 1, 41.

Uposlechli volání Ducha sv., když naslouchali kázání Jana Křtitele. Nyní poznali hlas nebeského Učitele. Slova Ježíšova byla pro ně plná svěžesti, pravdy a krásy. Božské světlo ozářilo nauky starozákonních Písem. Obsáhlé pravdy vyvstaly v novém světle.

K přemýšlení: Proč je Kristus ústředním theme-tem Písem? Jak se může stát ústředním theme-tem tvého života? Co učinil on pro tebe a co ty učiníš pro něj?